



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

VEJLEDNING TIL EFTERUDDANNELSESUDVALG

Vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af
arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i fælles kompetencebeskrivelser

Juli 2020



Forord

Voksen- og efteruddannelsesindsatsen (VEU) skal styrkes for alle på arbejdsmarkedet, og særligt for de kortest uddannede. Undersøgelser viser, at gruppen af ufaglærte deltager mindre i voksen- og efteruddannelse end andre. Det kan skyldes både prioriteringer i virksomhederne og de ufaglærtes egen motivation for efteruddannelse. Ufaglærte og faglærte, som ikke har udviklet deres kompetencer i løbet af deres arbejdsliv, er blandt de mest udsatte, når der sker omlægninger i virksomheders produktion, eller virksomheder lukker. AMU er et tilbud om kompetenceudvikling til de ufaglærte og faglærte med henblik på at sikre deres fastholdelse på arbejdsmarkedet til gavn for dem selv, deres virksomheder og samfundet.

Formålet med AMU er således at bidrage til at fastholde og videreudvikle arbejdsstyrkens kompetencer og sikre, at ufaglærte og faglærte løbende kan udvikle deres faglige kompetencer i forhold til kravene på det nuværende og fremtidige arbejdsmarked. Med AMU muliggør samfundet en løbende kompetenceudvikling af ufaglærte og faglærte, hvilket bidrager til fortsat udvikling og vækst - ikke kun i den enkelte virksomhed, men i det danske samfund som helhed. AMU indtager dermed en central placering i forhold til behovet for livslang læring.

Denne vejledning har til formål at give en samlet beskrivelse af efteruddannelsesudvalgenes bidrag til, at arbejdsmarkedsuddannelserne – i kombination med beskæftigelse og andre uddannelses tilbud – dækker samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

Som følge af Trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (oktober 2017), og de ændringer i regelsættet, som aftalen medførte, herunder beskrivelse af prøver og delmål, blev der udsendt en revideret version af Vejledning til efteruddannelsesudvalg i maj 2019. Vejledningen havde til formål at sikre overensstemmelse med den nye [AMU-lov](#) (LBK nr. 616 af 3. juni 2019) samt den nye [AMU-bekendtgørelse](#) (BEK nr. 1795 af 27. december 2018). Nærværende vejledning er en mindre revision af vejledningen fra maj 2019 – den primære ændring er, at forskellige overgangsbestemmelser, der beskrives i vejledningen fra maj 2019, er udgået. Derudover er den separate vejledning om ”prøvefanen”, der tidligere lå på Uddannelsesadministration.dk, skrevet ind i denne vejledning.

I marts 2019 blev Vejledning til uddannelsesinstitutioner udsendt til AMU-udbydere. Både denne og nærværende vejledning kan findes i Uddannelsesadministration.dk under menupunktet ”Vejledninger”. I Uddannelsesadministration.dk findes der endvidere vejledninger til den administrative og tekniske håndtering af arbejdsmarkedsuddannelser.

Tilsammen beskriver vejledningerne den samlede proces fra uddannelsesudvikling til gennemført og evalueret arbejdsmarkedsuddannelse samt arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg, uddannelsesinstitutioner og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	7
2. Efteruddannelsesudvalgenes opdrag og rolle	9
2.1 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejdspartnere	10
2.1.1 Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.....	10
2.1.2 De faglige udvalg	10
2.2 AMU-udbudsrunder	10
2.3 Puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL).....	11
2.3.1 Udvikling af læreruddannelse	12
2.3.2 Ophavsret og adgang til udviklede materialer	12
3. Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)	14
3.1 Beskrivelse af ny FKB	16
3.1.1 Titel.....	16
3.1.2 Jobområde.....	16
3.1.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)	18
3.1.4 Kernemål og moder-FKB	19
3.1.5 Tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.....	19
3.1.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget	20
3.1.7 Koordinering med relevante efteruddannelsesudvalg	20
3.2 Godkendelse af FKB.....	20
3.3 Ændringer til eksisterende FKB	21
3.3.1 Treårsvurdering af FKB.....	21
3.3.2 Redaktionelle ændringer i en FKB.....	22
3.4. Opsummering af opgaver i relation til udvikling og godkendelse af FKB	22
4. Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål.....	24
4.1 Nye eller udækkede uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen	26
4.2 Koordinering med øvrige efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg	27
4.3 Kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU.....	28
4.4 Konkurrenceklausulen.....	28
4.4.1 Undersøgelse af uddannelsestilbud hos private og offentlige udbydere	29

4.4.2 Konkurrenceklausulen ved revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser	29
4.5 Udvikling af prøver.....	30
4.5.1 Ansøgning om godkendelse af prøver.....	31
4.5.2 Prøver til uddannelser med forskellige målgrupper	32
4.5.3 Prøver til sammensatte AMU-forløb.....	32
4.5.4 Prøver i forbindelse med certifikatuddannelser	33
4.5.5 Prøver i forbindelse med enkeltfag tilknyttet en FKB.....	33
4.5.6 Dele af prøvebeskrivelsen hos AMU-udbydere	34
4.5.7 Prøver ved fjernundervisning	34
4.5.8 Omprøver	34
4.5.9 Informationer om prøven, der skal tilgå deltageren.....	35
4.5.10 Hvis der er fejl i en prøve.....	35
4.5.11 Dispensation for udvikling af prøver	35
4.5.12 Sikring af prøvernes kvalitet og relevans	36
4.6 Indplacering af arbejdsmarkedsuddannelse i takstsystem	36
4.6.1 Undervisningstaxameter (familiegrupper).....	37
4.6.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter (BYFÆ)	38
4.6.3 Fastsættelse af deltagerbetaling (EVE-gruppe)	39
4.7 Udvikling af certifikatuddannelser.....	40
4.7.1 Forudgående proces før indsendelse af ansøgning om myndighedscertifikater	41
4.8 Udvikling af uddannelser til Fælleskataloget.....	41
4.8.1 Fremmedsprog i AMU	42
4.8.2 Arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til tosprogede.....	43
4.8.3 Faglig læsning, skrivning, regning og matematik.....	43
4.9 Udvalgelse af enkeltfag til optagelse i FKB	44
4.9.1 Ansvar for enkeltfag tilkoblet FKB	44
4.10 Branchepakker	44
4.11 Viskvalitet.dk.....	46
4.12 Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål	46
4.13 Ændringer i arbejdsmarkedsuddannelser.....	47
4.14 Arbejdsmarkedsuddannelser til arkiv og nedlæggelse	47
5. Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål i Uddannelsesadministration.dk	49
5.1 Titel og status.....	49

5.1.1 Nummer.....	50
5.1.2 Titel.....	50
5.1.3 Kort titel.....	50
5.1.4 Niveaumarkører i titlen.....	50
5.1.5 Varighed.....	51
5.1.6 Type af uddannelse	51
5.2 Målformulering mm.	52
5.2.1 Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelse.....	52
5.2.2 Multiplanuddannelser	53
5.2.3 Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis.....	53
5.2.4 Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser	53
5.3 Relationer	54
5.4 Tilkoblet FKB	54
5.5 UG-Tekst	54
5.5.1 WEB-søgetekst.....	55
5.5.2 Målgruppe.....	55
5.5.3 Mål.....	56
5.5.4 Varighed.....	56
5.5.5 Eksamen	56
5.6 DKLL.....	56
5.6.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkoblet en FKB.....	56
5.7 Bevistekst.....	57
5.8 Takstindplacering	57
5.9 Udbudsgodkendelser	57
5.10 Certifikat mm.	57
5.11 Prøver.....	58
5.11.1 Gældende fra.....	59
5.11.2 Prøveform	59
5.11.3 Særlig prøve for fjernundervisning.....	59
5.11.4 Beskrivelse af prøven.....	60
5.11.5 Vedhæftede filer	60
5.11.6 Bedømmelsesgrundlag	61
5.11.7 Bedømmelseskriterier	61
5.11.8 Særlige forhold i relation til prøven.....	62
5.12 Delmål	62

6. Opsummering af processen fra udvikling til godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål	64
7. Oversigt over lovgrundlaget.....	65
8. Oversigt over supplerende vejledninger og materialer	67

1. Introduktion

Denne vejledning om udvikling, beskrivelse og godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser retter sig mod efteruddannelsesudvalgene og efteruddannelsesudvalgenes sekretariater. Disse har en helt central rolle i udviklingen af nye og ajourføring af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser. Formålet er at give et overblik over efteruddannelsesudvalgenes arbejde i forbindelse med udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser samt det beskrivelsessystem, som udviklingsarbejdet tager afsæt i. Vejledningen fungerer desuden som et fagligt opslagsværk, der kan understøtte efteruddannelsesudvalgenes konkrete opgaver i forhold til at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser.

I vejledningen inkluderer definitionen "arbejdsmarkedsuddannelser" både arbejdsmarkedsuddannelser, delmål i arbejdsmarkedsuddannelser og EUD-enkeltfag der er tilkoblet en fælles kompetencebeskrivelse. Hvis der gælder særlige forhold for delmål og tilkoblede enkeltfag, tydeliggøres det i den specifikke situation.

Helt overordnet består vejledningen af fem fokusområder:

- Efteruddannelsesudvalgenes rolle
- Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser
- Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser
- Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser i fagsystemet Uddannelsesadministration.dk
- Lovgrundlag og vejledninger

Kapitlerne i vejledningen er inddelt i mindre afsnit, så det er let at få overblik over indholdet i de enkelte kapitler og samtidigt bruge vejledningen som et opslagsværk.

Kapitel 1 introducerer vejledningens formål og opbygning.

Kapitel 2 handler om efteruddannelsesudvalgenes rolle og ansvarsområder samt tilskudsmidler til udvalgenes udviklingsarbejde fra UUL-puljen.

Kapitel 3 præsenterer beskrivelsessystemet og har særligt fokus på fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er), der udgør rammen for udviklingen af tilhørende arbejdsmarkedsuddannelser.

Kapitel 4 beskæftiger sig med udviklings- og beskrivelsesprocessen ved ansøgning om en ny arbejdsmarkedsuddannelse.

Kapitel 5 gennemgår beskrivelsen af en arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk.

Kapitel 6 opsummerer processen fra udvikling til godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser.

Kapitel 7 giver et overblik over lovgrundlaget

Kapitel 8 giver et overblik over supplerende vejledninger og materiale.

2. Efteruddannelsesudvalgenes opdrag og rolle

Formålet med AMU-systemet står beskrevet i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1 (uddrag)

Uddannelsesindsatsen har til formål i kombination med beskæftigelse og uddannelse efter anden lovgivning at dække samfundets behov for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer.

”Den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse skal

- 1) bidrage til at vedligeholde, udbygge og forbedre deltagernes kvalifikationer i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og bidrage til deltagernes videre kompetenceudvikling,
- 2) medvirke til at afhjælpe omstillings- og tilpasningsproblemer på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov på kortere og længere sigt,
- 3) give voksne muligheder for at forbedre såvel erhvervskompetencen som den personlige kompetence gennem mulighederne for at opnå grundlæggende formel kompetence inden for erhvervsrettet grunduddannelse.”

Efteruddannelsesudvalgene har en helt central rolle i forhold til AMU-systemet, da de har ansvaret for uddannelsesudviklingen på AMU. Efteruddannelsesudvalgene er nedsat af arbejdsmarkedets parter inden for større brancheområder. Det fremgår af forarbejderne til lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at der maksimalt bør være 15 efteruddannelsesudvalg. Oprettelse, nedlæggelse og opsplitning af efteruddannelsesudvalg skal godkendes af VEU-rådet. Der er pt. 12 efteruddannelsesudvalg.

I [AMU-loven](#) og [AMU-bekendtgørelsen](#) står efteruddannelsesudvalgenes opgaver og ansvar beskrevet. Efteruddannelsesudvalgene skal:

- analysere behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling hos voksne (lovens §2)
- udvikle fælles kompetencebeskrivelser (bekendtgørelsens §2)
- udvikle arbejdsmarkedsuddannelser og delmål (bekendtgørelsens §7)
- udvikle prøver til arbejdsmarkedsuddannelser og delmål (bekendtgørelsens §7)
- udvælge relevante enkeltfag til optagelse i de fælles kompetencebeskrivelser (bekendtgørelsens §3)
- bidrage til udvikling og fornyelse af fælles kvalitetssikringsredskaber (bekendtgørelsens §29)
- udvikle efteruddannelse for lærerne inden for de fælles kompetencebeskrivelser jobområder (bekendtgørelsens §15).

Ved at placere uddannelsesudviklingen hos efteruddannelsesudvalgene har lovgiverne ønsket, at den ekspertise, som arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer har om jobudviklingen og uddannelsesbehovene på de ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked, har mulighed for at blive omsat til relevante og tidssvarende uddannelser, som både imødekommer her-og-nu-behov samt behov på længere sigt.

Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater

Efteruddannelsesudvalgenes sekretariater forestår udvikling og udarbejdelse af forslag til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. For efteruddannelsesudvalgene og deres sekretariater er det en kerneopgave at udvikle FKB'er og arbejdsmarkedsuddannelser på områder, der ikke er dækket af anden offentlig eller privat uddannelse.

Arbejdsmarkedets parter finansierer sekretariaternes administration og opgaver vedrørende ansøgning, afrapportering, regnskabsaflæggelse mv. i forbindelse med udvikling af arbejdsmarkedsuddannelserne.

2.1 Efteruddannelsesudvalgenes samarbejdspartnere

Efteruddannelsesudvalgenes arbejde med at udvikle AMU sker i samspil med flere aktører. I følgende afsnit vil samarbejdet med STUK og de faglige udvalg blive beskrevet.

2.1.1 Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Hvert efteruddannelsesudvalg har en kontaktperson (områdekonsulent) i STUK's Kontor for Voksen- og Efteruddannelser, som varetager det løbende samarbejde mellem STUK og efteruddannelsesudvalget. Arbejdsdelingen mellem efteruddannelsesudvalg og områdekonsulent er båret af, at efteruddannelsesudvalget har den faglige ekspertise inden for de jobområder, som efteruddannelsesudvalget repræsenterer, mens områdekonsulenterne er eksperter i forhold til regler og rammer for AMU.

Efteruddannelsesudvalget indsender således diverse ansøgninger i relation til udvikling af AMU til deres respektive områdekonsulent. Områdekonsulenten kvalitetstjekker ansøgningen og sikrer, at det holder sig inden for de gældende lovmæssige rammer. Der er løbende dialog mellem efteruddannelsesudvalget og områdekonsulenten i relation til forskellige opgaver og spørgsmål i relation til AMU.

2.1.2 De faglige udvalg

Arbejdsmarkedsuddannelserne og erhvervsuddannelserne har forskellige formål og målgrupper, men de har berøringsflader på flere felter.

Det følger af lovgivningerne om arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, at de to systemer kan og bør udnytte hinandens ressourcer. Arbejdsmarkedsuddannelser kan optages som fag i erhvervsuddannelserne, og fag i erhvervsuddannelserne kan optages i FKB'er i form af enkeltfag. Det er derfor nødvendigt, at efteruddannelsesudvalg og de faglige udvalg holder hinanden løbende orienteret om nyudvikling og nedlæggelser af arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser.

2.2 AMU-udbudsrunder

Godkendelse til udbud af arbejdsmarkedsuddannelse tildeles af Børne- og Undervisningsministeriet på baggrund af udbudsrunder, der som minimum skal finde sted hvert 4 år jf. AMU-lovens § 16, stk. 1. Her kan både offentlige og private uddannelsesinstitutioner søge om at blive AMU-udbydere.

Efteruddannelsesudvalgene spiller en central rolle i forbindelse med AMU-udbudsrunderne. Efteruddannelsesudvalgene gennemgår således alle ansøgninger inden for deres område og kommer på den baggrund med udtalelser om, hvem og hvor mange, der bør godkendes. På baggrund af efteruddannelsesudvalgenes udtalelser afgiver VEU-rådet deres indstillinger til fordelingen af AMU-udbudsgodkendelserne til børne- og undervisningsministeren.

Ud over de faste udbudsrunder, der som minimum skal finde sted hver 4. år, vil ansøgninger om nye udbudsgodkendelser til AMU blive behandlet én gang årligt. Nye udbydere kan dog godkendes mellem udbudsrunderne, hvis der er tungtvejende grunde, som taler for dette. Det kan f.eks. være, at eksisterende udbydere ikke har levet op til udbudsforpligtelsen, eller hvis der har været ny udvikling i teknologi, herunder behov for nye tekniske ressourcer ved gennemførelsen af uddannelsen, ændret regulering eller markant ændrede markedsforhold. Disse ansøgninger behandles på tilsvarende vis på baggrund af indstilling fra VEU-rådet og efter udtalelse fra efteruddannelsesudvalgene.

2.3 Puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv. (UUL)

STUK kan med hjemmel i [AMU-lovens § 19](#) give tilskud fra puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse mv. (UUL-puljen) til udvikling af FKB'er, arbejdsmarkedsuddannelser, undervisningsmaterialer og materialer til faglig læreruddannelse, der er knyttet til arbejdsmarkedsuddannelser.

STUK indkalder årligt efteruddannelsesudvalgenes ansøgning til puljen. Til puljen udarbejdes en puljevejledning, der indeholder alle betingelser og regler om puljen, der offentliggøres på ministeriets hjemmeside for puljer.

Efteruddannelsesudvalgene kan desuden søge om tilskud til undersøgelser, analyser, evalueringer med henblik på at afklare kompetenceudviklingsbehov på AMU-målgruppens arbejdsmarked og evaluere resultater af tidligere udviklingsopgaver og -indsats.

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om, at medarbejdere i sekretariatet kan deltage i arbejdet med at udvikle undervisningsmaterialer, læreruddannelse, analyser, evalueringer mv. Der gives ikke tilskud til, at sekretariatets medarbejders forestår eller deltager i udvikling af FKB'er eller arbejdsmarkedsuddannelser. Der ydes heller ikke tilskud til drift eller udbud af læreruddannelse.

Som grundlag for ansøgningen til UUL-puljen udarbejder udvalgene en arbejdsmarkedspolitisk redegørelse, der redegør for tendenser og kompetencebehov på de jobområder, udvalget er udviklingsansvarlig for.

I den arbejdsmarkedspolitiske redegørelse indgår der en kvantitativ behovsredegørelse, der forholder sig til aktivitetsudviklingen inden for deres respektive jobområder. Behovsredegørelsen indeholder desuden en samlet vurdering af, om udviklingen inden for det enkelte udvalgsområde medfører faldende, uændret eller stigende aktivitet.

Godkendelsen af tilskud til udviklingsopgaver er ikke en forhåndsgodkendelse af FKB eller arbejdsmarkedsuddannelse. Der skal efterfølgende søges om godkendelse af den færdigudviklede FKB eller arbejdsmarkedsuddannelse. STUK foretager ikke separat godkendelse af undervisningsmaterialer eller materialer til læreruddannelse, men behandler dette i forbindelse med udvalgenes afrapportering og aflæggelse af regnskab for modtaget tilskud fra puljen. Godkendelse af undersøgelser, analyser og evalueringer sker efter sagsbehandling af det enkelte projekt.

For nærmere oplysninger om vilkår for UUL-puljen og hvert års temaer henvises til puljevejledningen, der udarbejdes til hvert års pulje og offentliggøres på ministeriets hjemmeside for puljer.

2.3.1 Udvikling af læreruddannelse

Lærernes kompetenceudvikling er et væsentligt led i kvalitetssikringen af AMU. Som udgangspunkt er det uddannelsesinstitutionerne, der er ansvarlige for, at lærerne har de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer i forbindelse med gennemførelse af en konkret arbejdsmarkedsuddannelse, jf. [§ 14 i AMU-bekendtgørelsen](#).

Med støtte fra UUL-puljen bidrager efteruddannelsesudvalgene med udvikling af faglig læreruddannelse knyttet til arbejdsmarkedsuddannelserne inden for de fælles kompetencebeskrivelser jobområder, jf. [§ 15 i AMU-bekendtgørelsen](#).

Gennem tilskud fra UUL-puljen, kan efteruddannelsesudvalgene bidrage til udvikling af lærernes kompetencer ved at stille relevante efteruddannelsesmuligheder inden for efteruddannelsesudvalgets jobområder til rådighed. Udvikling af læreruddannelse forstås bredt som udvikling af kurser, konferencer, temadage og lignende, men ikke gennemførelse af disse eller drift af læreruddannelse.

2.3.2 Ophavsret og adgang til udviklede materialer

Efteruddannelsesudvalgene kan under UUL-puljen få tilskud til at udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne. Materialerne er et tilbud til uddannelsesinstitutionerne og kan tjene som inspiration til tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen.

Efteruddannelsesudvalg, der ønsker at udvikle et undervisningsmateriale, skal undersøge markedet for materialer på det pågældende område, inden der ansøges om tilskud. Hvis der findes undervisningsmateriale, som er anvendeligt i forhold til målgruppen, arbejdsmarkedsuddannelsernes formål og varighed m.v., er der ikke basis for at give offentligt tilskud til udvikling af nyt.

Af konkurrencehensyn har ministeriet besluttet, at alt undervisningsmateriale, det vil sige undervisningsmateriale til brug i undervisning på AMU og materiale udviklet til brug i læreruddannelse, som udvikles med statsligt tilskud fra UUL-puljen, skal offentliggøres af efteruddannelsesudvalget på [Materialeplatformen®](#) eller andre steder efter ministeriets beskrivelse, og stilles gratis til rådighed for alle.

Materialerne skal offentliggøres i en sådan form, at de umiddelbart kan anvendes i undervisningen på arbejdsmarkedsuddannelserne. Materialerne kan derefter uden begrænsning (kommercielt eller ikke-kommercielt) anvendes og viderebearbejdes af enhver med angivelse af kilde.

Materialer til brug ved certifikatprøver og tilsvarende er undtaget fra kravet om offentliggørelse. Endvidere er der mulighed for efter konkret aftale med ministeriet at undtage eventuelle materialer, der pga. deres særlige indhold (f.eks. af sikkerhedsgrunde) ikke bør være offentligt tilgængelige. Undtagelsen for kravet om offentliggørelse forudsætter, at der i hvert enkelt tilfælde efter drøftelse mellem efteruddannelsesudvalget og STUK træffes skriftlig beslutning om tilgængeligheden.

Vedrørende ophavsret gælder:

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 8](#) Uddannelsesmateriale, der udvikles af efteruddannelsesudvalgene, og som er finansieret helt eller delvist af staten, tilhører Undervisningsministeriet.

Ministeriets ophavsret skal fremgå af materialet, uanset hvor det offentliggøres eller distribueres.

3. Udvikling af fælles kompetencebeskrivelser (FKB)

Arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i et system, der er bygget op omkring fælles kompetencebeskrivelser (FKB'er). Hver FKB dækker et jobområde på de ufaglærtes og/eller faglærtes arbejdsmarked.

FKB'er udvikles og beskrives af efteruddannelsesudvalgene og godkendes af STUK efter udtalelse fra VEU-rådet.

AMU omfatter aktuelt knapt 140 FKB'er, som tilsammen har tilkøbt cirka 2.700 arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag. Én eller flere uddannelsesinstitutioner godkendes til at udbyde uddannelserne i en FKB typisk i forbindelse med AMU-udbudsrunder – se evt. kapitel 3 i ["Vejledning til uddannelsesinstitutioner – vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v."](#)

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 2

Efteruddannelsesudvalg (...) udarbejder på baggrund af udvalgenes analyser af behovet for grundlæggende arbejdsmarkedsrelevant kompetenceudvikling hos voksne (...) forslag til kompetencebeskrivelser fælles for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats. De fælles kompetencebeskrivelser skal angive mål og rammer for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne og angive jobområder og de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer, samt de arbejdsmarkedsuddannelser (...) og de enkeltfag, der kan bidrage til udviklingen af disse kompetencer.

Stk. 2. Undervisningsministeren godkender de fælles kompetencebeskrivelser. Inden afgørelsen træffes, skal Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (...) udtale sig om forslaget.

Bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. § 1.

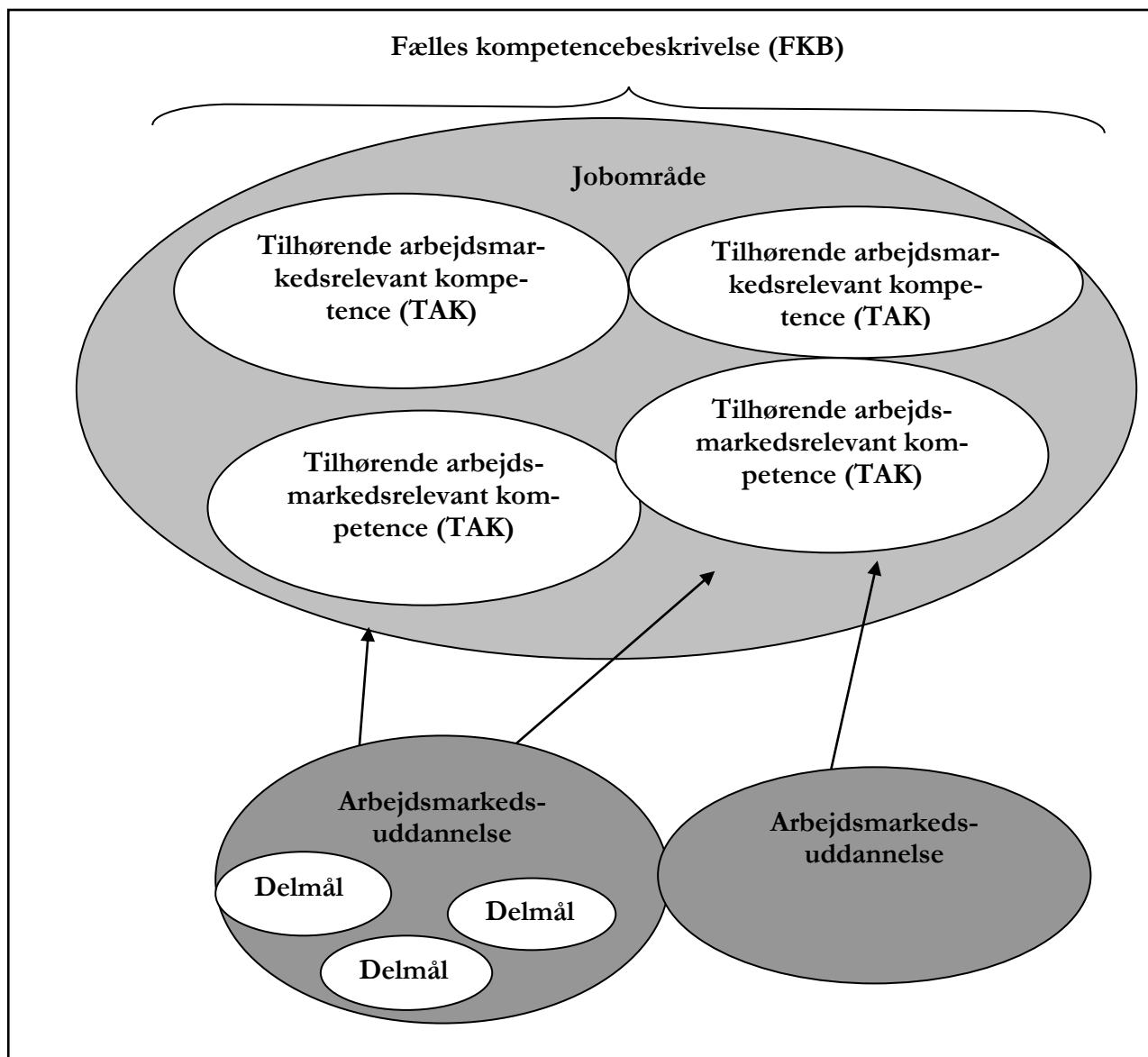
Fælles kompetencebeskrivelser er mål- og rammebeskrivelser for den grundlæggende arbejdsmarkedsrelevante kompetenceudvikling for voksne til og med erhvervsuddannelsesniveau.

Som nedenstående figur 1 viser, består en FKB af:

- et jobområde
- et antal tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)
- et antal arbejdsmarkedsuddannelser, som er kernemål i forhold til de kompetencer, der er beskrevet i de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er). Nogle arbejdsmarkedsuddannelser vil desuden have tilknyttet en række delmål.

Til en FKB kan der løbende udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser, tilkøbes arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til andre FKB'er, samt tilkøbes enkeltfag fra erhvervsuddannelserne inden for rammerne af de kompetencer, der er beskrevet i FKB'ens TAK'er.

Figur 1: Opbygning af en fælles kompetencebeskrivelse (FKB)



3.1 Beskrivelse af ny FKB

Efteruddannelsesudvalgene indtaster nye FKB'er og arbejdsmarkedsuddannelser i Uddannelsesadministration.dk. Uddannelsesadministration.dk er et online sagsbehandlingssystem, hvor relevante aktører, kan finde samme data. Der findes vejledninger til den tekniske og administrative håndtering under menupunktet "Vejledninger" i Uddannelsesadministration.dk.

Den indtastede FKB danner sammen med ansøgningsskema¹ grundlag for STUK's sagsbehandling i forbindelse med godkendelsen. Den indtastede FKB er endvidere grundlag for den løbende udvikling og tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

Det følgende kapitel gennemgår de overordnede krav til og indhold af de enkelte afsnit i ansøgningen om en ny FKB.

3.1.1 Titel

Efteruddannelsesudvalget giver FKB'en en titel, som er dækkende for arbejdet i jobområdet. Det vil sige, at titlen skal tage udgangspunkt i arbejdets indhold og ikke i en stillingsbetegnelse eller i navnet på en uddannelse. Titlen kan maksimalt være 50 tegn (inkl. mellemrum).

3.1.2 Jobområde

Af [§ 2 i AMU-bekendtgørelsen](#) fremgår det, at efteruddannelsesudvalgene skal beskrive det eller de jobområder, som FKB'en omfatter.

I jobområdet er samlet en række jobfunktioner, der har ensartede kompetencebehov.

Jobområdets beskrivelse er grundlag for efteruddannelsesudvalgets fortsatte planlægning og udvikling af kompetenceudvikling til området. Efteruddannelsesudvalget kan derfor løbende og i takt med udviklingen beskrive nye jobområder og nedlægge andre. Såvel efteruddannelsesudvalget som uddannelsesinstitutioner kan referere til beskrivelsen af jobområdet for bedre at forstå og formidle den sammenhæng, de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser skal tænkes ind i. Beskrivelsen af jobområdet og dets tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer udgør rammen for udvikling og tilkobling af alle arbejdsmarkedsuddannelser og/eller enkeltfag, og sætter rammen inden for hvilken institutionerne kan og må udbyde, tilrettelægge og gennemføre arbejdsmarkedsuddannelse.

Gennem beskrivelsen kan jobområdet afgrænses i forhold til andre jobområder. På den måde fastlægges det entydigt, hvilket efteruddannelsesudvalg der har ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser til de forskellige målgrupper på arbejdspladserne. En FKB kan ikke godkendes, hvis der er uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvarsplaceringen. Det forudsættes derfor, at efteruddannelsesudvalget koordinerer med andre relevante efteruddannelsesudvalg i forbindelse med udvikling af en FKB jf. afsnit 3.1.7 om koordinering. Nogle efteruddannelsesudvalg kan have et sammenfaldende jobområde og sammen beskrive jobområdet, som det for eksempel er tilfældet for svejseområdet.

¹ Ansøgningsskema om godkendelse af en ny fælles kompetencebeskrivelse ligger på uddannelsesadministration.dk.

Beskrivelsen af jobområdet skal favne bredden i området og være dækkende for både spydspidsvirksomheder og mere traditionelle virksomheder. Beskrivelsen kan omfatte nye udviklingstendenser, som forventes at komme til at spille en rolle for kompetenceudviklingen fremover. Det er vigtigt, at beskrivelsen af jobområdet giver et klart billede af den/ de målgrupper, kompetenceudviklingen skal henvende sig til, så AMU-udbydere kan målrette og afgrænse deres udbud af arbejdsmarkedsuddannelse indenfor FKB'ens område.

Hvert jobområde skal beskrives inden for følgende afsnit:

➤ **Definition af jobområdet**

Jobområdet defineres ved områdets produkter eller ydelser, ved beskrivelse af materialer, arbejdsmetoder, produktion, arbejdsprocesser og/eller arbejdsopgaver.

➤ **Typiske arbejdspladser inden for jobområdet**

Her beskrives virksomhedernes typiske størrelser, produktionens organisering i jobfunktioner, teknologiuudviklingen på området samt andre særlige forhold på arbejdspladserne. Beskrivelsen skal tydeliggøre, om jobområdet forudsætter særlige krav til faglige kompetencer, for eksempel hyppig omstilling til at arbejde med ny teknologi. Beskrivelsen skal afspejles i de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er).

➤ **Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet**

Her beskrives de typiske kompetencer hos de grupper af medarbejdere, som indgår i jobområdet. Det forudsættes, at der til jobområdet er en gruppe af medarbejdere i AMU-målgruppen, som har en kerne af ensartede kompetencer. Beskrivelsen kan også omfatte eventuelle muligheder for jobudvikling og efteruddannelse. Hvis medarbejderne f.eks. beskrives som primært faglærte, vil det pege på, at der ikke skal udvikles grundlæggende uddannelser til jobområdet. Beskrivelsen af medarbejderne kan også give en indikation på, om der f.eks. er behov for sammenhængende strukturer af uddannelser, der kan føre til jobskifte inden for jobområdet.

Beskrivelsen af jobområdet synliggør således medarbejdernes muligheder for jobglidning mellem forskellige jobfunktioner og den efteruddannelse/kompetenceudvikling, der eventuelt er nødvendig i forbindelse hermed.

Andre medarbejdergrupper kan indgå i jobområderne, for eksempel medarbejdere med en længerevarende videregående uddannelse, men da de ikke er en del af AMU-målgruppen, skal deres kompetenceforhold ikke indgå i beskrivelsen.

➤ **Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet**

Her beskrives den produktion og arbejdsproces, som arbejdet på området består af. Det kan eksempelvis være, om medarbejderne fortrinsvis arbejder alene eller i teams, eller om medarbejderne skal kunne repræsentere egen virksomhed i kontakten med medarbejdergrupper uden for virksomheden.

3.1.3 Tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK)

I en FKB er der en række tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er). TAK'erne beskriver de kompetencer, som er afgørende for, at arbejdet i et jobområde kan udføres. Kompetencerne kan tage udgangspunkt i jobområdets produktion eller ydelser såvel som i den måde, arbejdet i jobområdet er organiseret. Der kan være tale om kompetencer, der anvendes inden for enkelte jobfunktioner, eller kompetencer, der er fælles for hele jobområdet.

Med TAK'erne defineres, hvilke konkrete kompetencer i jobområdet, der kan udvikles arbejdsmarkedsuddannelser til. Det betyder, at der ikke kan udvikles arbejdsmarkedsuddannelser til jobfunktioner, hvor kompetencerne ikke står beskrevet indgår i en FKB's TAK-portefølje. Omvendt kan der være kompetencer i jobområdet, hvortil der ikke beskrives en TAK, eksempelvis kompetencer, der er erhvervet gennem en faglig uddannelse, og som alle medarbejdere forudsættes at være i besiddelse af.

Ligeledes er TAK'erne grundlaget for vurderingen af, hvilke eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag der kan tilkobles en FKB.

I forbindelse med godkendelse til udbud af FKB'erne er TAK'erne med til at tydeliggøre indholdet i det faglige miljø, som de godkendte uddannelsesinstitutioner skal besidde. TAK'erne skal tilsammen give afsæt for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser i et antal, der kan danne grundlag for udbud, hvorfor der som minimum forventes udvikling af to til tre TAK'er per FKB. Hvis der kun kan beskrives én TAK til én FKB, tyder det på, at det pågældende jobområde er for snævert og i stedet burde være udviklet som en TAK til en anden FKB. Det vil være vanskeligt for institutionerne at opretholde en aktivitet på et jobområde, der er så snævert beskrevet, at der kun er behov for en TAK. Samtidig er det vigtigt, at beskrivelsen af TAK'erne ikke fører til opdeling af jobområdet i delområder.

Hver TAK skal beskrives inden for følgende afsnit:

➤ Titel

Titlen skal indikere, hvilke produktionsmæssige og organisatoriske kompetencer TAK'en omfatter. Det er ikke nødvendigt at foretage en afgrænsning i forhold til andre jobområder eller andre medarbejdergrupper, idet kompetencen er indlejret i en given FKB.

➤ Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Her skal gives en kort beskrivelse af, inden for hvilke jobfunktioner den pågældende kompetence anvendes, herunder i hvilke konkrete opgavetyper kompetencen indgår.

➤ Teknologi og arbejdsorganisering

Her beskrives, hvilken teknologi der fortrinsvis kommer i anvendelse i forbindelse med medarbejdernes brug af kompetencen, samt med hvilken grad af selvstændighed, kompetencen normalt udøves.

- **Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav**

Her beskrives eventuelle særlige kvalifikationskrav forstået som kvalifikationskrav, der dokumenteres gennem en prøve, en eksamen eller en anden form for certificering. Hvis TAK'en ikke omfatter særlige kvalifikationskrav, skal dette også oplyses.

- **Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet**

Her beskrives, hvor almindelig og udbredt kompetencen er på jobområdets arbejdspladser.

3.1.4 Kernemål og moder-FKB

Til hver ny FKB skal der udvikles og godkendes en faglig kerne af arbejdsmarkedsuddannelser. Med faglig kerne menes arbejdsmarkedsuddannelser, der giver kompetencer i forhold til produkter og/eller ydelser, der er centrale for det pågældende jobområde. Disse arbejdsmarkedsuddannelser kaldes **kernemål**, og den tilknyttede fælles kompetencebeskrivelse kaldes **moder-FKB**. En arbejdsmarkedsuddannelse kan kun være kernemål til én FKB, men uddannelsen kan tilkobles en anden FKB, hvis det vurderes relevant i forhold til den pågældende FKB's jobområde. Hvis en ny FKB erstatter en tidligere, kan den nye FKB overtage kernemål fra den tidligere FKB.

En ny FKB kan kun godkendes, hvis der er kernemål nok til, at der tegner sig et billede af det faglige miljø, som en uddannelsesinstitution skal besidde for at kunne udbyde uddannelserne inden for FKB'en.

Arbejdsmarkedsuddannelser fra fælleskataloget og enkeltfag er ikke kernemål i en FKB.

3.1.5 Tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag

Efteruddannelsesudvalgene kan søge om tilkobling af en allerede udviklet arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag til en FKB. Praksis med at tilkoble allerede udviklede arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag til flere FKB'er bunder i ønsket om at undgå dobbeltudvikling.

Ansøgning om tilkobling til en FKB skal begrundes både i FKB'ens indhold og i indholdet i mindst én TAK. Bemærk, at der ikke kan tilkobles særskilte delmål til en FKB. Det er derimod kun en fuld arbejdsmarkedsuddannelse, der kan tilkobles.

Det er vigtigt, at det efteruddannelsesudvalg, som ønsker uddannelsen tilkoblet, inddrager det udviklingsansvarlige efteruddannelsesudvalg i vurderingen af, om tilkobling af en arbejdsmarkedsuddannelse til yderligere en FKB er problematisk i forhold til det eksisterende udbud.

Et eksempel kan være, at den godkendte uddannelsesinstitution har investeret i dyrt udstyr og særligt specialiserede lærerkræfter, og at en spredning af udbuddet til flere udbydere vil betyde, at uddannelsesinstitutionens økonomiske grundlag for udbuddet ændres. Et andet eksempel er, at en række uddannelser udbydes samlet inden for et fagligt specialiseret område f.eks. inden for svejseområdet eller ledelsesområdet.

Hvis mange arbejdsmarkedsuddannelser inden for et fagligt område tilkobles en FKB, kan det forrykke grundlaget for det oprindelige udbud, da institutionernes faglige ekspertise inden for området således udvandes. Eksempelvis er det en del af den vedtagne arbejdsdeling mellem efteruddannelsesudvalgene, at jobområdet ledelse varetages af HAKL og beskrives i FKB 2250 Ledelse. Den aftalte arbejdsdeling understreger, at ledelse er en særlig faglighed, og at undervisning i ledelse varetages af specialister inden for denne faglighed på de skoler, der er godkendt til FKB 2250 Ledelse.

Hvis der er tilknyttet en prøve til den uddannelse, som udvalget ønsker tilkoblet, kan uddannelsen kun tilkobles, hvis udvalget vurderer, at den pågældende prøve kan anvendes i forhold til målgruppen. Hvis dette ikke er tilfældet kan udvalget, efter aftale med det udviklingsansvarlige udvalg, udvikle en supplerende prøve til uddannelsen, som kan anvendes i forhold til den nye målgruppe. Dette gælder også for uddannelser i Fælleskataloget. Se evt. også afsnit 4.5.2 Prøver til uddannelser med forskellige målgrupper.

3.1.6 Tilkobling af uddannelser fra fælleskataloget

Der er to fælleskataloger i AMU, som samler generelle, tværgående arbejdsmarkedsuddannelser: FKB 2735 Fælleskataloget og FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog. Se også afsnit 4.8.

Arbejdsmarkedsuddannelserne fra FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog bliver tilkoblet samtlige FKB'er, mens tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra 2735 fælleskataloget sker efter samme betingelser som ved øvrige FKB'er, herunder de samme faglige vurderinger.

3.1.7 Koordinering med relevante efteruddannelsesudvalg

I forbindelse med udvikling af en FKB skal efteruddannelsesudvalget koordinere med andre relevante efteruddannelsesudvalg. Koordineringen skal sikre, at der i den nye FKB ikke er overlap til en eksisterende i forhold til jobområdet eller uenighed mellem efteruddannelsesudvalgene om ansvaret for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser. Efteruddannelsesudvalget kan selv afgøre, hvordan koordineringen konkret skal foregå, men det er afgørende, at koordineringen er afsluttet inden efteruddannelsesudvalget ansøger om godkendelse af FKB'en.

Ved udfyldelse af punktet "Oplysning om koordinering mm." i ansøgningsskemaet bekræfter efteruddannelsesudvalget, at der er koordineret i forhold til de relevante jobområder, og at koordineringen ikke har givet anledning til bemærkninger. Hvis der har været bemærkninger, skal udvalget redegøre for disse samt informere om, hvilke ændringer bemærkningerne har givet anledning til.

Det forudsættes, at alle spørgsmål i forbindelse med koordineringen er afklaret, inden en FKB sendes til VEU-rådet med henblik på en udtalelse forud for godkendelsen.

3.2 Godkendelse af FKB

Inden STUK kan godkende en ny FKB, skal VEU-rådet jf. [AMU-lovens](#) § 2, stk. 2 udtale sig herom. Med VEU-rådets udtalelse sikres, at arbejdsmarkedets organisationer finder, at den pågældende FKB er i overensstemmelse med rådets vurdering af behovet for arbejdsmarkedsuddannelser.

Når en FKB godkendes, godkendes samtidig en eller flere udbydere til at udbyde samtlige arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er eller senere bliver tilkøbt den pågældende FKB.

Det betyder, at efteruddannelsesudvalget i ansøgningen om godkendelse af en fælles kompetencebeskrivelse skal indstille udbydere til udbudsgodkendelse og begrunde indstillingen.

Når efteruddannelsesudvalget indstiller udbydere til en FKB, kan udvalget angive minimumsaktivitet pr. år, som de godkendte uddannelsesinstitutioner skal sikre for at fastholde et fagligt miljø.

3.3 Ændringer til eksisterende FKB

Der kan løbende foretages ændringer i eksisterende FKB'er. Ændringerne kan ske i følgende situationer:

- Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag kan tilkøbes, afkøbes og nedlægges i eksisterende FKB'er. Administrationen foregår i Uddannelsesadministration.dk og er beskrevet i "Vejledning til administration af AMU i Uddannelsesadministration.dk".
- Der kan ændres på, hvilke institutioner der er godkendt til at udbyde uddannelser, der er tilkøbt FKB'en.
- Der kan ændres i strukturbilag i Uddannelsesadministration.dk.
- Der kan foretages redaktionelle justeringer (se afsnit 3.3.2).

Alle andre former for ændringer af eksisterende FKB'er forudsætter en ny godkendelse, som skal følge reglerne for godkendelse af en nyudviklet FKB. Baggrunden er, at det skal være entydigt, hvilken version af en FKB, der er godkendt og hermed ligger til grund for udvikling og udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'en.

Det vil sige, at uanset om der er tale om en helt ny FKB eller en revision af en eksisterende FKB, vil FKB'en blive betragtet som ny.

3.3.1 Treårsvurdering af FKB

For at sikre, at en FKB repræsenterer et aktuelt jobområde, er det i § 2, stk. 2 i [AMU-loven](#) forudsat, at efteruddannelsesudvalget skal vurdere sine FKB'er hvert tredje år.

Derfor udsender STUK årligt en liste over de FKB'er, der det pågældende år skal vurderes af efteruddannelsesudvalgene. Efteruddannelsesudvalgene skal vurdere, om der er behov for, at FKB'erne skal revideres, fortsætte uændret eller helt bortfalde. Resultatet af vurderingen skal indsendes til STUK, som efterfølgende markerer i [Uddannelsesadministration.dk](#), at FKB'en er vurderet efter 3-års reglen.

Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal revideres (det vil sige erstattes af en ny), skal ansøgning om godkendelse af den nye FKB fremsendes til STUK senest et halvt år efter, at vurderingen er sendt til

styrelsen. Hvis udvalget vurderer, at en FKB skal bortfalde, skal ansøgning om nedlæggelse fremsendes til STUK.

I forbindelse med kursusrevisionen i 2018 forventes alle FKB'er at være blevet gennemgået. Derfor udsender STUK først en liste over FKB'er, der skal vurderes efter treårsreglen, primo 2022.

3.3.2 Redaktionelle ændringer i en FKB

Efteruddannelsesudvalget kan foretage enkelte redaktionelle justeringer i en godkendt FKB.

Redaktionelle justeringerne kan alene omfatte rettelse af sproglige fejl og uklarheder, beskrivelsesmæssige præciseringer, rettelse af data, som er blevet ugyldige, udbygning af den eksisterende tekst med eksempler, m.v. Redaktionelle justeringer skal have karakter af ajourføring, f.eks. at der er kommet ny teknologi på et område eller en revision eller ny standard efter krav fra myndigheder. De redaktionelle justeringer skal tjene til, at teksten bliver lettere forståelig, mere præcis og/eller opdateret.

Der kan ikke ændres i det substantielle indhold i jobområdebeskrivelsen, ligesom der hverken kan tilføjes eller fjernes væsentlige elementer. Dette vil kræve en ny FKB.

Tilsvarende gælder, at der kan foretages redaktionelle justeringer i en TAK under forudsætning af, at de TAK'er, der beskrives, dækker de samme tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer efter ændringerne. Der kan således ikke tilføjes helt nye TAK'er eller nedlægges TAK'er. Dog kan en TAK deles op i to eller flere under forudsætning af, at indholdet i den oprindelige kan genfindes i de nye TAK'er. De nye TAK'er må ikke indeholde væsentlige nye elementer. Dette vil kræve en ny FKB.

Forslag til redaktionelle justeringer må først indskrives i Uddannelsesadministration.dk, når STUK har godkendt ændringsforslagene. Dette skal sikre, at teksten i Uddannelsesadministration.dk entydigt udtrykker, hvad der er godkendt som FKB.

3.4. Opsummering af opgaver i relation til udvikling og godkendelse af FKB

1. Efteruddannelsesudvalget kan søge om tilskud fra UUL-puljen til at udvikle en konkret FKB. Udviklingsarbejdet kan påbegyndes, når ministeriet har godkendt bevillingen. Godkendelse af bevillingen er ikke en forhåndsgodkendelse af den pågældende FKB.
2. Når den nye FKB er færdigudviklet, indtaster efteruddannelsesudvalget de påkrævede oplysninger om FKB'en i Uddannelsesadministration.dk.
3. Efteruddannelsesudvalget sørger for, at der er et tilstrækkeligt antal kernemål til rådighed, som kan tilkobles FKB'en umiddelbart efter dens godkendelse.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer FKB'en med andre relevante efteruddannelsesudvalg.
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender ansøgningsskema om godkendelse af FKB'en. Herunder indstilles uddannelsesinstitutioner til udbud, og minimumsaktivitet angives.
6. STUK vurderer FKB'en i forhold til de gældende krav samt ansøgningsskemaets oplysninger om koordinering, udvikling af kernemål, indstilling af udbudsgodkendelser mv.

7. STUK forelægger FKB'en for VEU-rådet til udtalelse.
8. STUK sender godkendelsesskrivelse og aktiverer udbudsgodkendelser i Uddannelsesadministration.dk.

4. Udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

Efteruddannelsesudvalgene udvikler og beskriver arbejdsmarkedsuddannelser til de jobområder, som de har udviklingsansvaret for. Uddannelsesinstitutionerne afgør, hvordan uddannelsen skal tilrettelægges og gennemføres.

Arbejdsmarkedsuddannelser skal indeholde mål for den kompetenceudvikling, som efteruddannelsesudvalget vurderer, er nødvendig inden for et givent jobområde. I ansøgningen om en ny arbejdsmarkedsuddannelse skal efteruddannelsesudvalget dermed kunne begrunde, hvorfor arbejdsmarkedsuddannelsen indholdsmæssigt hører til en given FKB, samt kunne begrunde og angive den eller de TAK'er, som arbejdsmarkedsuddannelsen skal understøtte.

Arbejdsmarkedsuddannelserne har herudover følgende kendetegn:

- En arbejdsmarkedsuddannelse kan udvikles i forhold til mere end én TAK i samme FKB.
- En udviklet arbejdsmarkedsuddannelse kan tilkobles flere FKB'er.
- En arbejdsmarkedsuddannelse kan ses både som en afsluttet uddannelse og som et element i en samlet kompetenceudvikling inden for et jobområde.
- En arbejdsmarkedsuddannelse skal føre til samme landsdækkende kompetence uanset på hvilken uddannelsesinstitution i Danmark, den er erhvervet.
- En arbejdsmarkedsuddannelse afsluttes som udgangspunkt med en prøve.
- En gennemført arbejdsmarkedsuddannelse fører til udstedelse af et AMU-bevis.

Arbejdsmarkedsuddannelserne ændrer sig løbende i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet. Efteruddannelsesudvalgenes udviklingsopgave består både i at udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser og i at revidere eksisterende uddannelser, så indhold og varighed løbende tilpasses virksomhedernes og deltageres behov. Heri ligger også at afkorte uddannelser, sammenlægge uddannelser eller lade uddannelser bortfalde i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Efteruddannelsesudvalget kan også vælge at opdele hele eller dele af en AMU-uddannelse i delmål for at understøtte en fleksibel kompetenceudvikling i forhold til virksomheders og medarbejderes behov. Et delmål er en del af en arbejdsmarkedsuddannelse, der kan udbydes selvstændigt eller i kombination med andre uddannelseselementer. Delmålet udgør en delmængde af den samlede arbejdsmarkedsuddannelse.

Arbejdsmarkedsuddannelser og delmål udvikles og godkendes inden for følgende rammer:

[Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)

§ 10. Arbejdsmarkedsuddannelser er korterevarende uddannelser, der imødekommer nye eller udåkkede behov for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsuddannelser udvikles af efteruddannelsesudvalgene inden for de fælles kompe-

tencebeskrivelser rammer. Arbejdsmarkedsuddannelser kan sammenlægges, forkortes eller opdeles i delmål. Mål og delmål beskrives i forhold til jobområder. Uddannelsernes mål og eventuelle delmål kan ikke være identiske med enkeltfags mål.

Stk. 3. Efteruddannelsesudvalgene påser, at der ikke udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor uddannelsesbehovet kan tilgodeses gennem udbud af enkeltfag eller anden offentligt reguleret uddannelse. Udvalgene kan kun udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.

Stk. 4. Efteruddannelsesudvalgene orienterer undervisningsministeren om uddannelse udviklet efter stk. 2 og beskriver eventuelle ligheder med uddannelser, som inden for de forudgående 3 år er undtaget fra de godkendte udbyderes udbuds- og annonceringsforpligtelse eller nedlagt uden forudgående undtagelse. Hvis ministeren ikke har bemærkninger hertil inden for 6 uger, herunder om betingelsen i stk. 3 er overholdt, anses uddannelsen for godkendt og optages i den eller de fælles kompetencebeskrivelser, den er udviklet inden for. Ministeren kan betinge sin godkendelse af, at der foretages bestemte ændringer i beskrivelsen. En godkendelse kan tilbagekaldes.

Stk. 5. Efter 3 kalenderår uden aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse optaget i en fælles kompetencebeskrivelse såvel som på dens eventuelle delmål undtages arbejdsmarkedsuddannelsen som helhed fra udbydernes pligt til udbud og annoncering. Tilsvarende gælder for enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra et efteruddannelsesudvalg undtage en arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse fra pligten til udbud og annoncering, selv om der ikke er forløbet 3 kalenderår uden aktivitet som nævnt i 1. pkt.

Stk. 6. Har en arbejdsmarkedsuddannelse, som i medfør af stk. 5 er undtaget fra pligten til udbud og annoncering, i en periode af en varighed på 3 på hinanden følgende kalenderår ikke aktivitet, herunder aktivitet på eventuelle delmål tilknyttet arbejdsmarkedsuddannelsen, tilbagekaldes uddannelsens godkendelse, medmindre uddannelsen kan godskrives som meritgivende til en erhvervsuddannelse. På baggrund af en aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse, dens delmål eller et enkeltfag, der i medfør af stk. 5 er undtaget fra pligten til udbud og annoncering, kan det pågældende efteruddannelsesudvalg bestemme, at pligten til udbud og annoncering indføres på ny.

Stk. 7. En arbejdsmarkedsuddannelse, hvorom et efteruddannelsesudvalg med undervisningsministerens godkendelse har besluttet, at den har særlig samfundsmæssig betydning, er ikke omfattet af stk. 5 og 6.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan uanset bestemmelsen i stk. 2 udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse. Efteruddannelsesudvalgene skal optage uddannelserne i de relevante fælles kompetencebeskrivelser.

Stk. 9. Undervisningsministeren fastsætter efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse nærmere regler om indholdet af arbejdsmarkedsuddannelser.

§ 11. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges på heltid eller deltid. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges fleksibelt og tværgående i forhold til virksomheders og deltageres behov, eventuelt i kombination med elementer fra anden uddannelse.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsuddannelser kan tilrettelægges som fjernundervisning og afholdes som undervisning på en virksomhed.

Stk. 3. Der afholdes prøve i arbejdsmarkedsuddannelser, i disses delmål og i enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, medmindre uddannelsen er fritaget for udvikling af prøve efter denne lov. For så vidt angår uddannelser med myndighedskrav, der er fritaget for udvikling af prøve, sker eventuel prøveudvikling, prøveafholdelse, bedømmelse heraf m.v. efter de regelsæt, der gælder om myndighedskravene.

I de efterfølgende afsnit uddybes ovenstående lovgivningsmæssige rammer og vilkår, som efteruddannelsesudvalgene skal tage i betragtning i deres arbejde med arbejdsmarkedsuddannelserne.

Derudover beskrives de særlige vilkår og bestemmelser, der gælder for udvikling af certifikatuddannelser, for udvikling af uddannelser til fælleskataloget og det obligatorisk fælleskatalog, for udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB, muligheder i AMU-branchepakker samt evalueringssystemet Viskvalitet.dk

4.1 Nye eller udækkede uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen

Loven tillægger efteruddannelsesudvalgene ansvaret for at sikre, at arbejdsmarkedsuddannelserne tilgodeser **nye** eller **udækkede** uddannelsesbehov hos AMU-målgruppen.

I ansøgningen skal efteruddannelsesudvalget redegøre for, hvorfor arbejdsmarkedsuddannelsen og eventuelle delmål skal udvikles, og beskrive det behov for kompetencer på arbejdsmarkedet, som arbejdsmarkedsuddannelsen og delmålene skal imødekomme.

Baggrunden for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål kan være en analyse på området eller en behovsmelding fra organisationerne i udvalget. Endvidere kan en uddannelsesinstitution rette henvendelse til et udvalg, hvis uddannelsesinstitutionen i sit lokalområde har mødt en efterspørgsel efter nye arbejdsmarkedsuddannelser eller delmål.

Inden udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse, har efteruddannelsesudvalget ansvaret for at undersøge, om det pågældende uddannelsesbehov dækkes gennem en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, gennem et enkeltfag fra erhvervsuddannelserne eller gennem et privat udbudt kursus. Hvis uddannelsesbehovet dækkes af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag fra erhvervsuddannelserne, kan disse kobles til en FKB med udgangspunkt i en relevant jobområdebeskrivel-

se og en relevant TAK, jf. afsnit 3.1.5 Tilkobling af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

Hvis uddannelsesbehovet allerede dækkes af et privat uddannelses tilbud, kan der ikke udvikles arbejdsmarkedsuddannelser på området på grund af "konkurrenceklausulen", med mindre særlige hensyn gør sig gældende. Læs mere om dette i afsnit 4.4 Konkurrenceklausulen.

Hvis efteruddannelsesudvalgets undersøgelse peger på, at der er tale om et nyt eller udækket uddannelsesbehov, bør udvalget stille sig følgende spørgsmål:

- 1) Er der et generelt behov for kompetencen inden for det pågældende jobområde?
 - a) Udspringer behovet af en jobfunktion for AMU-målgruppen?
 - b) Er behovet begrundet i en analyse eller lignende, og er behovet generelt inden for jobområdet og dermed ikke kun for en enkelt virksomhed?
 - c) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af en eksisterende FKB og TAK?
- 2) Kan behovet tilgodeses inden for rammerne af AMU?
 - a) Er det en kompetence, som ligger inden for AMU's erhvervsrettede formål? (se afsnit 4.3 om kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU)
 - b) Er det et behov, som kan og bør løses gennem uddannelse?
 - c) Kan behovet beskrives i en handlingsorienteret målformulering, så lærerne kan tilrettelægge undervisning og bedømme i forhold til den?
 - d) Kræver opfyldelse af behovet lærerkompetencer og udstyr, som realistisk kan etableres inden for AMU's rammer?

Hvis der svares **ja** til både spørgsmål 1) og 2), kan uddannelsen uanset emne og formål principielt udvikles inden for AMU's rammer, forudsat at beskrivelsessystemets krav opfyldes, dvs. at relationen til en given FKB og TAK'er er fyldestgørende beskrevet.

Hvis der svares **nej**, kan der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse på området.

4.2 Koordinering med øvrige efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg

Inden efteruddannelsesudvalget fremsender ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, skal uddannelsen koordineres med relevante efteruddannelsesudvalg. Koordineringens formål er at sikre, at der ikke sker dobbeltudvikling på området. Der er ikke formkrav til koordineringen, men i ansøgningsskemaet skal koordineringen beskrives, herunder resultatet af denne.

På samme vis skal efteruddannelsesudvalget sikre, at der ikke er identitet i forhold til eud-enkeltfag og i ansøgningen oplyse, hvilke faglige udvalg der er konsulteret med henblik på denne afklaring samt resultatet.

STUK godkender ikke arbejdsmarkedsuddannelser, hvor koordineringen har vist, at der er uklarhed om ansvarsplaceringen.

4.3 Kompetenceudvikling, der ligger uden for AMU

AMU's erhvervsrettede formål omfatter ikke generelle arbejdsmarkedskompetencer, som er en grundforudsætning for at fungere på arbejdsmarkedet, f.eks. at kunne møde til tiden, efterkomme en ordre, behandle kolleger respektfuldt, udvise loyalitet over for arbejdspladsen, have almindelige skoleforudsætninger mv. Det forudsættes, at AMU-målgruppen er i besiddelse af sådanne kompetencer via tidligere joberfaringer og forudgående skolegang.

AMU's erhvervsrettede formål omfatter heller ikke aktiviteter, der retter sig mod den enkeltes personlighed, psykiske eller sociale forhold.

Endvidere omfattes temaer i overenskomsternes sociale kapitler - for eksempel rygestopkurser, alkohol, motion og lignende - ikke af AMU's erhvervsrettede formål, da de ikke udgør en konkret jobfunktion for AMU-målgruppen. I det omfang administration af virksomhedspolitikker i forhold til de sociale kapitler er en del af AMU-målgruppens jobfunktion, kan de indgå.

Endelig omfatter AMU ikke uddannelse i henhold til arbejdet i virksomhedernes arbejdsmiljøorganisation, samarbejdsudvalg eller tilsvarende, som er en forudsætning for at drive virksomhed inden for aftalesystemet og/eller lovgivningens rammer.

Efteruddannelsesudvalgene kan medvirke til at undgå misbrug og utilsigtet anvendelse af AMU ved at:

- være særlig opmærksomme på at formulere uddannelsens titel og den handlingsorienterede målformulering, så de ikke i sig selv indbyder til for eksempel fritidsbrug eller virksomhedsinternt brug, herunder interne organisationsudviklingsprojekter eller intern oplæring og/eller produktion mv.
- udforme målbeskrivelsen så den er så rummelig, at udbyderne kan tilrettelægge uddannelsen praksisnært, men samtidig klart afgrænser uddannelsens generelle erhvervsrettede sigte i forhold til den aktuelle jobfunktion.
- udarbejde undervisningsmateriale til arbejdsmarkedsuddannelserne, der understøtter, at indhold, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen følger hensigten i den handlingsorienterede målformulering (se i øvrigt afsnit 2.3 vedr. UUL-puljen).

4.4 Konkurrenceklausulen

Det fremgår af [AMU-lovens](#) § 10 stk. 3, at efteruddannelsesudvalgene kun kan ”udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private initiativtagere allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.”

Det er således ikke hensigten, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser skal overtage private uddannelsesaktiviteter, der gennemføres uden statslige tilskud. [AMU-lovens](#) § 10 stk. 3 giver dog ministeren mulighed for at bestemme, at et givet privat uddannelsesområde skal være en del af en kompetencebeskrivelse, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsesmæssige hensyn taler for en offentlig indholdsmæssig regulering og finansiering af området på trods af, at der allerede eksisterer et helt eller delvist identisk privat udbud. Det kan navnlig være hensyn til kvalitet og omfang af udbuddet og målgruppen samt til en sammenhængende uddannelsesindsats på det pågældende jobområde.

4.4.1 Undersøgelse af uddannelsestilbud hos private og offentlige udbydere

I forbindelse med ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse eller et delmål er det efteruddannelsesudvalgets ansvar at undersøge, om et uddannelsesbehov dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse. Afsøgningen foregår som regel via internettet, og udvalget skal angive de anvendte søgeord i ansøgningsskemaet og beskrive resultatet af undersøgelsen. STUK kan i forbindelse med den administrative sagsbehandling efterfølgende anmode om en uddybende redegørelse.

Når efteruddannelsesudvalget vurderer, om et givet uddannelsesbehov dækkes af en eksisterende privat eller offentlig uddannelse, forudsættes ikke identitet med hensyn til indhold og varighed. Efteruddannelsesudvalget skal foretage en **helhedsvurdering** af uddannelsen med udgangspunkt i følgende:

- indhold
- kvalitet
- varighed (omfang)
- målgruppe

Hvis efteruddannelsesudvalget finder et lignende uddannelsesudbud hos private eller offentlige udbydere, men vurderer, at der ikke er tale om konflikt med den eller de foreslåede arbejdsmarkedsuddannelser eller delmål, skal efteruddannelsesudvalget kunne dokumentere deres afsøgning i tilfælde af en eventuel fremtidig tvist om, hvorvidt AMU-udbuddet er konkurrenceforvridende.

Det samme princip gælder også for optagelse af enkeltfag i en FKB.

4.4.2 Konkurrenceklausulen ved revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser

I forbindelse med revision af en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse vil der som regel ikke være tale om nyudvikling, men om opdatering og ajourføring af eksisterende uddannelser. Udvalget er derfor ikke pålagt de samme restriktioner som ved nyudvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse. Hensigten med bestemmelsen er, at staten gennem udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser ikke skal overtage private uddannelsesaktiviteter, men i det tilfælde, hvor det private udbud er kommet til efter, at en arbejdsmarkedsuddannelse er blevet godkendt, vil en revision af arbejdsmarkedsuddannelsen som udgangspunkt ikke påføre det private kursusmarked væsentlig ny konkurrence i lovens forstand.

Den gældende lovgivning giver i udgangspunktet mulighed for, at efteruddannelsesudvalgene kan foretage revision af eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, selvom der er opstået et privat udbud, efter de pågældende kurser oprindeligt blev godkendt. Det skal dog tilføjes, at i de tilfælde, hvor revisionen af arbejdsmarkedsuddannelserne medfører nyt indhold, kan der opstå en situation, hvor revisionen kan sidestilles med nyudvikling, og her vil udvalget være pålagt restriktionerne under konkurrenceklausulen.

Afkortning, opdeling i delmål og sammenlægning af arbejdsmarkedsuddannelser sidestilles med nyudvikling og kræver derfor en undersøgelse af, om den reviderede uddannelse/delmål er i konkurrence med en eksisterende uddannelse.

4.5 Udvikling af prøver

Som led i trepartsaftalen fra 2017 er der indført et generelt krav om, at offentligt udbudte arbejdsmarkedsuddannelser skal afsluttes med en prøve. Indførelse af prøver i AMU skal bl.a. bidrage til, at læringsudbyttet for deltagerne øges. Samtidig er det formålet, at prøvekravet skal øge tilliden til kvaliteten af AMU og til den bedømmelse, der sker på uddannelserne. Prøverne skal være centralt stillede af efteruddannelsesudvalgene, som har ansvar for udviklingsarbejdet i samarbejde med relevante myndigheder og AMU-udbydere. Se dog afsnit 4.5.6 om særlige tilfælde, hvor efteruddannelsesudvalgene skal overlade en del af en prøves beskrivelse til AMU-udbydere.

Det er efteruddannelsesudvalgene, der har ansvaret for prøvernes indhold og kvalitet og for, at afprøveningen anerkendes på arbejdsmarkedet inden for de jobområder, som arbejdsmarkedsuddannelserne retter sig imod. Det indebærer også, at udvalgene skal sørge for, at AMU-udbydere får den fornødne vejledning til at gennemføre prøverne korrekt.

Fra 1. januar 2020 kan der ikke afholdes arbejdsmarkedsuddannelser, herunder delmål, med mindre de er fritaget for prøvekravet pga. enten lav aktivitet, dispensation eller fordi prøven hører under anden myndighed eller erhvervsuddannelserne. Efteruddannelsesudvalgene skal derfor som udgangspunkt udvikle prøve til alle nye arbejdsmarkedsuddannelser, herunder delmål.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der er godkendt før 1. januar 2019, fik automatisk dispensation fra prøvekravet, hvis aktiviteten det foregående kalenderår var på maksimum 0,5 årselev. Efteruddannelsesudvalget skal følge aktivitetsudviklingen for disse uddannelser, da der opstår et prøvekrav, hvis aktiviteten for uddannelsen stiger over 0,5 årselev det foregående kalenderår.

Til at understøtte dette arbejde stiller STUK årligt en aktivitetsoversigt til rådighed, der viser hvilke arbejdsmarkedsuddannelser, der har haft en aktivitet på maksimal 0,5 årselev det foregående år.

Hvis efteruddannelsesudvalget opdeler en uddannelse, der er udviklet inden 2019 og har fået dispensation for prøveudvikling pga. lav aktivitet, i delmål, vil delmålene ikke være fritaget for prøvekravet. Som udgangspunkt skal efteruddannelsesudvalget udvikle prøver til alle delmål, men de kan vælge at søge om dispensation fra dette.

Efteruddannelsesudvalgene skal som udgangspunkt også udvikle prøver til certifikatuddannelser. Der skal dog ikke udvikles prøver til certifikatuddannelser, hvis prøveafholdelsen er reguleret af den pågældende kompetente myndighed, organisation eller lignende. Så skal den prøve, som myndigheden har udviklet, benyttes.

Efteruddannelsesudvalgene skal som udgangspunkt også udvikle prøver til enkeltfag tilkøbt en FKB. Der skal dog ikke udvikles prøver til enkeltfag optaget i en FKB, hvis prøveafholdelse er reguleret af uddannelsesordningen på eud. Så skal den prøve, som er udviklet under eud, benyttes.

Læs mere om udvikling af prøver i afsnit 5.11 der omhandler beskrivelsen af prøver i Uddannelsesadministration.dk.

4.5.1 Ansøgning om godkendelse af prøver

Når udvalget ansøger om godkendelse af en ny uddannelse, skal beskrivelsen af uddannelsen i uddannelsesadministration.dk inkludere en beskrivelse af den tilknyttede prøve. Hvis der er tale om en prøve til en allerede godkendt uddannelse, skal efteruddannelsesudvalget ansøge STUK om særskilt godkendelse af prøven. Det gør udvalget ved at udfylde prøvefanen og sende en mail til områdekonsulenten om, at udvalget har udviklet en prøve til uddannelse.

Udvalget skal beskrive prøven i prøvefanen i uddannelsesadministration.dk og vedhæfte prøveforlæg samt øvrige relevante dokumenter. På baggrund af denne beskrivelse, behandler STUK udvalgets ansøgning.

Omdrejningspunktet for efteruddannelsesudvalgets beskrivelse af prøven er arbejdsmarkedsuddannelsens målformulering. Prøvebeskrivelsen skal understøtte, at der kan ske en afprøvning af, om deltageren har nået målet med arbejdsmarkedsuddannelsen, og dermed om vedkommende har opnået et tilfredsstillende resultat af uddannelsen. Prøven skal beskrives, så det fremgår tydeligt for underviseren, hvordan prøven skal tilrettelægges og afholdes.

I henhold til AMU-bekendtgørelsen skal efteruddannelsesudvalgets beskrivelse af prøven sikre, at prøven:

- afspejler uddannelsens indhold
- kan afholdes på en måde, som er tilpasset undervisningens tilrettelæggelse og målgruppen
- tilgodeser hensynet til, at deltageren hverken kommunikerer med andre ud over det tilsigtede eller benytter ikke tilladte hjælpemidler
- fører til individuel bedømmelse ud fra objektive kriterier af, om den enkelte deltager har nået målet med uddannelsen.

Prøverne skal tilpasses den enkelte uddannelse, så den bliver en naturlig del af uddannelsen, og kan gennemføres inden for den normale, centralt fastsatte varighed. Det er vigtigt, at prøvens form og ind-

hold understøtter relevant afprøvning i forhold til alle uddannelsens målgrupper (se evt. afsnit 4.5.2 om prøver til uddannelser med forskellige målgrupper).

Prøverne kan både være praktiske, mundtlige og skriftlige eller en kombination af disse. Efteruddannelsesudvalgene skal afgøre valget af prøveformen for den enkelte uddannelse, så der tages højde for forskellige måder at tilrettelægge og afholde undervisningen på, og så der tages hensyn til læsesvage og andre udsatte grupper.

Prøverne skal have et systemneutralt format, så alle AMU-udbydere kan afholde prøverne uden investering i specifikke prøvesystemer. Udvalgene kan understøtte og anbefale afviklingsformer/systemer, som dog ikke må være obligatoriske for AMU-udbydere at anvende.

Efteruddannelsesudvalgene opfordres til at udarbejde flere varianter af en prøve og f.eks. flere prøvespørgsmål, end der skal anvendes i den enkelte prøve. Derved er det nemmere for AMU-udbydere at sikre, at deltagerne ikke på forhånd kender prøveindholdet, og det skaber bedre vilkår for udbydernes tilrettelæggelse af omprøver. Der vil ikke være krav om, at prøveforlæg er ukendt for underviserne, da prøverne vil blive kendte efterhånden. Udarbejdelse af flere varianter af en prøve kan desuden være relevant til uddannelser, der ofte gennemføres på andre sprog eller med forskellige metoder.

4.5.2 Prøver til uddannelser med forskellige målgrupper

For nogle uddannelser gælder det, at de benyttes i forhold til forskellige målgrupper. Et eksempel er uddannelsen 44312 Sorg- og krisearbejde i omsorgs- og pædagogisk område, der benyttes i forhold til både familieplejere, ansatte på plejehjem og ansatte i dagtilbud. Når der skal udvikles prøver til sådanne uddannelser, skal det sikres, at prøven matcher alle målgrupper for uddannelsen. Dette kan fx ske ved, at der vælges en prøveform, der kan anvendes til flere forskellige målgrupper, fx case-baserede prøver eller ved, at der udvikles et prøvesæt til hver af målgrupperne, så indholdet i prøven giver mening for alle deltagerne.

Det er især også relevant for uddannelser, der er tilknyttet flere FKB'er inden for forskellige fagområder, som f.eks. uddannelserne i Fælleskataloget. Hvis der skal udvikles en prøve til en uddannelse i Fælleskataloget skal prøven dække alle de målgrupper, som er omfattet af de FKB'er, som uddannelsen er tilknyttet, og prøven skal koordineres med de udvalg, som har uddannelsen tilknyttet til en af deres FKB'er. Såfremt uddannelsen senere skal tilknyttes øvrige FKB'er, skal der udvikles en supplerende prøve, hvis den eller de eksisterende prøver ikke kan anvendes i forhold til de nye målgrupper.

Generelt gælder det, at udvalgene skal sørge for den nødvendige koordinering, hvis der skal udvikles en prøve til en uddannelse, som er tilkøbt flere FKB'er inden for forskellige udvalgsområder.

4.5.3 Prøver til sammensatte AMU-forløb

Det er vigtigt, at arbejdsmarkedsuddannelserne kan anvendes til systematisk og målrettet kompetenceudvikling, f.eks. ved at sammensætte målrettede forløb som kontraktuddannelser.

Inden for de gældende regler er det muligt at planlægge afholdelsen af prøver på sammensatte forløb fleksibelt, så de er tilpasset den konkrete tilrettelæggelse, f.eks. ved at prøverne til de enkelte uddannelser afvikles samlet til sidst. Hvis der indgår tværgående elementer som tværgående eksempler, tværgående perspektivering m.m. kan det være hensigtsmæssigt, at efteruddannelsesudvalget udvikler en særligt tilpasset prøve til disse forløb, så deltageren ikke fx skal svare på samme spørgsmål to gange. Hvis der udvikles og godkendes en sådan prøve, bør den knyttes til alle de relevante uddannelser med en tydelig markering af, at den alene skal anvendes, når uddannelsen tages som led i et specifikt sammensat forløb.

Prøver til sammensatte forløb kan udvikles under følgende forudsætninger:

- Det skal fremgå tydeligt, hvornår prøven skal anvendes og til hvilken målgruppe
- Prøven skal opfylde de generelle retningslinjer for beskrivelsen af prøver
- Prøven skal tage afsæt i de samme faglige mål som til de prøver, der er udviklet til de enkelte uddannelser, som forløbet består af
- Prøven, herunder bedømmelseskriterierne, skal beskrives på en måde, så det er muligt for underviseren at vurdere, om deltageren har opnået læringsudbyttet for hvert af uddannelserne separat, så de kan få et AMU-bevis for hvert af disse.
- Prøven skal beskrives på en måde, så det er muligt for deltageren at gå til omprøve i et eller flere af de uddannelser, der indgår i forløbet. Alternativt skal der udvikles en særlig omprøve, som kan anvendes.

Efteruddannelsesudvalgene opfordres til at gå i dialog med deres områdekonsulent, før et evt. udviklingsarbejde påbegyndes for at afklare de konkrete muligheder.

4.5.4 Prøver i forbindelse med certifikatuddannelser

Prøvekravet til certifikatuddannelser adskiller sig fra kravet til prøver på andre arbejdsmarkedsuddannelser, idet efteruddannelsesudvalgene ikke skal udarbejde prøve til certifikatuddannelser, hvis andre myndigheder eller organisationer har reguleret spørgsmålet om prøve. I enkelte tilfælde kan myndigheden, fx i egen bekendtgørelse, have reguleret, at der ikke skal være prøve på uddannelsen.

Selvom prøveafleggelse er reguleret af en anden myndighed eller organisation, skal efteruddannelsesudvalgene udfylde prøvefanen for uddannelsen i uddannelsesadministration.dk, da det her skal afkrydses, at prøveafleggelse er reguleret af anden myndighed, organisation eller lignende. Derudover skal udvalget under prøvefanen beskrive, hvor og hvordan AMU-udbyderne kan finde og få adgang til prøven. Det gør udvalget ved at afkrydse "Andet" under prøveform og så beskrive det i det tilknyttede tekstfelt.

4.5.5 Prøver i forbindelse med enkeltfag tilknyttet en FKB

Som med certifikatuddannelser adskiller prøvekravet til enkeltfag tilknyttet en FKB sig fra kravet til prøver på andre arbejdsmarkedsuddannelser, da efteruddannelsesudvalgene ikke skal udarbejde prøve til enkeltfaget, hvis prøveafholdelsen er reguleret af uddannelsesordningen på eud.

Selvom prøveafleggelse er reguleret af uddannelsesordningen på eud, skal efteruddannelsesudvalgene udfylde prøvefanen for uddannelsen i uddannelsesadministration.dk, da det her skal afkrydses, at prøveafleggelse er reguleret af anden myndighed, organisation eller lignende. Derudover skal udvalget under prøvefanen beskrive, hvor og hvordan AMU-udbyderne kan finde og få adgang til prøven. Det gør udvalget ved at afkrydse "Andet" under prøveform og så beskrive det i det tilknyttede tekstfelt.

4.5.6 Dele af prøvebeskrivelsen hos AMU-udbyderne

Efteruddannelsesudvalget skal i særlige tilfælde overlade dele af prøvebeskrivelsen til AMU-udbyderne. Det vil være tilfældet, hvis efteruddannelsesudvalget vurderer, at en central prøve vil føre til en begrænsning af fleksibiliteten i AMU-udbydernes valg af tilrettelæggelsen af undervisningen. I denne situation skal udvalget i nødvendigt omfang overlade beskrivelsen af følgende – eller visse dele af følgende – til AMU-udbyderne:

- Prøverammer
- Prøveforlægget: De spørgsmål, opgaver eller lignende, hvis besvarelse danner grundlag for bedømmelsen
- Bedømmelsesgrundlag
- Bedømmelseskriterier

Efteruddannelsesudvalget skal som minimum altid vælge prøveform og beskrive prøvegrundlaget, og det skal tydeligt beskrives, hvilke af prøveoplysningerne der er udlagt til AMU-udbyderne.

Efteruddannelsesudvalget skal begrunde deres vurdering af at dele af prøvebeskrivelsen skal overlades til udbyderne, og denne vurdering indgår i de oplysninger om prøven, som STUK godkender. Udvalget skal altid søge at afdække, om fleksibilitetshensynet kan imødekommes ved at vælge en fleksibel prøveform, som fx case-baserede prøver eller porte folio prøver. Denne afdækning bør ske i dialog med udbyderne. Ansvar overlades først til udbyderne, når STUK har godkendt prøven, men udvalgene opfordres til at gå i dialog med udbyderne forud for godkendelsen, så udbyderne er opmærksomme på deres opgave i disse situationer.

4.5.7 Prøver ved fjernundervisning

Udvalget har mulighed for at udvikle og vedlægge en særlig prøve, der skal bruges, hvis prøven skal afholdes som fjernundervisning. Derudover kan udvalget beskrive ændringer ved prøvens afholdelse som fjernundervisning i de forskellige felter under prøvefanen. Vedlægger udvalget ikke en særlig prøve til brug ved fjernundervisning, kan AMU-udbyderne vælge at anvende den normale prøve, hvis dette giver mening. Hvis det ikke er tilfældet forudsætter prøven deltagerens fremmøde.

4.5.8 Omprøver

I forbindelse med omprøver har efteruddannelsesudvalget mulighed for at tilføje beskrivelse af ændringer i forhold til prøven, hvis det vurderes relevant. Beskrivelse af ændringer kan specielt være relevant ved praktiske prøver, prøver af længere varighed, og hvor gruppeprøver er valgt som prøveform.

Hvis udvalget vælger ikke at beskrive ændringer i forbindelse med en omprøve, har AMU-udbyderne mulighed for selv at tilrette omprøven, så den egner sig til brug som omprøve og kan gennemføres i praksis og uden et ekstraordinært stort ressourceforbrug.

Udvalget skal tage højde for, at der kan være tilfælde, hvor det er svært at sikre de samme vilkår til en omprøve som ved normal afholdelse af prøven i undervisningen. I sådanne tilfælde skal efteruddannelsesudvalgene forholde sig til, og beskrive de relevante steder i prøvebeskrivelsen, om der er særlige forhold ved en omprøve, f.eks. varigheden, som AMU-udbyderen skal være opmærksom på.

4.5.9 Informationer om prøven, der skal tilgå deltageren.

Det er AMU-udbyderens opgave at sikre, at deltageren ved undervisningens begyndelse oplyses om prøvegrundlag, prøverammer og bedømmelsesgrundlag, så deltageren ved, hvad hun/han bliver bedømt på. Det er vigtigt, at dét, der står i prøvefanen under disse punkter, er egnet til videreformidling til deltagerne og ikke afslører prøvens indhold på forhånd. Udvalget skal i den sammenhæng være særligt opmærksom på ikke at skrive bedømmelseskriterier ind i feltet om bedømmelsesgrundlaget.

Hvis der indgår instruktioner til deltagerne i prøvematerialet, f.eks. i spørgeskemaer, skal udvalget være opmærksomhed på, at teksten er formuleret enkelt og tilpasset den konkrete målgruppe.

4.5.10 Hvis der er fejl i en prøve

Hvis udvalget bliver opmærksom på, at der er en fejl i en prøve, skal der oprettes en ny prøvefane til uddannelsen. Den nye prøve skal indsendes til områdekonsulenten i STUK til godkendelse. Når den nye prøve er godkendt erstattes den ”gamle” prøve.

Hvis udvalget har behov for at fjerne en prøve straks, dvs. før der kan udarbejdes en ny prøve, skal de med det samme kontakte deres områdekonsulent. Hvis områdekonsulenten er enig i vurderingen af, at der er behov for at fjerne prøven, skal udvalget oprette en ny prøvefane, hvor det markeres, at uddannelsen har fået dispensation for prøvekravet på grund af særlige forhold. Når områdekonsulenten har godkendt den nye prøvefane vil den oprindelige prøve blive inaktiv, og der vil ikke skulle afholdes prøve på uddannelsen. Det vil være forventningen, at udvalget hurtigst muligt sikrer, at der udvikles en ny prøve, og der vil blive efterspurgt en procesplan for dette.

Skolerne vil altid kun kunne se den senest godkendte prøvefane. Skolerne får information om nye prøver i de ugentlige rapporter fra uddannelsesadministration.dk.

Hvis der er tale om redaktionelle fejl, som ikke har betydning for prøves indhold, kan udvalget bede områdekonsulenten om at sætte prøven i KLA, så fejlen kan blive justeret.

4.5.11 Dispensation for udvikling af prøver

Ud over den generelle undtagelsesbestemmelse for at udvikle prøve til arbejdsmarkedsuddannelser med begrænset aktivitet, der er udviklet før 2019, har efteruddannelsesudvalgene mulighed for at ansøge om, at arbejdsmarkedsuddannelser og delmål i særlige tilfælde fritages fra prøvekravet. Ansøgningen skal begrundes.

En sådan ansøgning vil blive imødekommet, hvis meget tungtvejende grunde taler for det. Det gælder især:

- ud fra pædagogiske hensyn, hvis uddannelsen har en karakter, så det ikke vurderes hensigtsmæssigt at benytte en prøve til at konstatere, om målene er nået.
- ud fra praktiske hensyn, hvis forholdet mellem uddannelsens varighed og tidsforbruget ved en eventuel prøve gør det urimeligt at stille krav om en prøve.
- ud fra ressourcemæssige hensyn, hvis udviklingen af prøver må forventes at være uforholdsmæssigt byrdefuld, hvilket f.eks. kan være tilfældet, hvor der er sikker forventning om en meget lav aktivitet på en ny arbejdsmarkedsuddannelse eller delmål.

Hvis et efteruddannelsesudvalg undtagelsesvis vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt eller forsvareligt at benytte en allerede udviklet prøve, f.eks. når en prøves indhold ikke længere afspejler relevante forhold på arbejdsmarkedet, vil udvalget også kunne ansøge om en midlertidig dispensation, hvis udvalget vurderer, at det vil være problematisk at fortsætte med at afholde den gældende prøve. Uddannelsen kan så afholdes uden prøve i en periode indtil en ny prøve er udviklet.

Som udgangspunkt skal alle arbejdsmarkedsuddannelser og delmål, der er udviklet efter 1. januar 2019, være prøvebelagte. Hvis en arbejdsmarkedsuddannelse dispenseres for prøvekravet følger det ikke automatisk, at eventuelle delmål også er fritaget. Ansøgningen skal indeholde særskilt begrundelse for, hvorfor eventuelle delmål også skal fritages for prøvekravet.

Hvis et efteruddannelsesudvalg ønsker at ansøge om dispensation fra udvikling af prøve, skal der udfyldes et særskilt ansøgningsskema, der skal vedlægges ansøgningsskemaet om en ny arbejdsmarkedsuddannelse eller delmål.

4.5.12 Sikring af prøvernes kvalitet og relevans

Det er vigtigt, at prøverne er nøje afstemt med uddannelsernes indhold, tilrettelæggelse og målgrupper. Arbejdsmarkedsuddannelserne er fleksible uddannelser, hvor de lovgivningsmæssige rammer giver mulighed for lokal tilpasning og tilrettelæggelse i forhold til de konkrete behov. Det kan derfor være en udfordring at udvikle prøver, der er tilstrækkeligt dækkende i forhold til uddannelsernes anvendelse.

Efteruddannelsesudvalgene opfordres derfor til at være i tæt dialog med udbyderne om prøvernes anvendelse med henblik på tilpasning af de prøver, som ikke fungerer hensigtsmæssigt i forhold til uddannelsernes konkrete tilrettelæggelse på skolerne. Udvalgene kan med fordel tilrettelægge løbende evalueringer af prøverne med henblik på at sikre prøvernes kvalitet og relevans.

4.6 Indplacering af arbejdsmarkedsuddannelse i takstsystem

Udvalget skal i ansøgningen om en arbejdsmarkedsuddannelse angive deres forslag til en konkret indplacering af uddannelsen i takstsystemet.

Det dominerende princip i økonomistyringen af arbejdsmarkedsuddannelserne er, at taksterne er politisk fastsat ud fra en landsdækkende udgiftspolitisk prioritering. Taksterne er dermed ikke kun omkostningsnære, men bygger på et princip om ”gynger og karruseller”. På grund af de meget store forskelle i krav til udstyr mv. for de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser er takstsystemet dog bygget op, så der er mulighed for til en vis grad at tage højde for forskellene ved tildelingen af taksten.

Overordnet opereres med tre taxametre:

- Undervisningstaxameter til finansiering af de direkte udgifter forbundet med undervisningens gennemførelse (lærerløn, udstyr, materialer mv.)
- Fællesudgiftstaxameter til finansiering af udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter mv.
- Bygningstaxameter til finansiering af udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse, investeringer mv.

Alle takster kan findes i finansloven og i takstkataloget, som kan hentes på uvm.dk. Taksterne justeres årligt på baggrund af den generelle pris- og lønudvikling i samfundet samt i forhold til eventuelle politiske aftaler indgået i forbindelse med finanslovsaftalen.

Taksten for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse/enkeltfag i en FKB følger som hovedregel familiegruppen. Det kan dog i helt særlige velbegrundede tilfælde være nødvendigt at foretage en indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en anden familiegruppe end der, hvor uddannelsesområdet normalt henhører. Dette vil alene være muligt i ganske få tilfælde.

4.6.1 Undervisningstaxameter (familiegrupper)

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i FKB'er indplaceres i forskellige kategorier, benævnt **familiegrupper**. Der er ca. 50 familiegrupper. Antallet af familiegrupper kan variere fra år til år. Familiegrupperne er oprettet med udgangspunkt i en indholdsdefinering af arbejdsområder (f.eks. frisørområdet, buskørsel, mindre håndværk, gartneri, tryk- og billedbehandling, m.v.).

Familiegrupperne er knyttet op til takstgruppestrukturen. I praksis betyder det, at efteruddannelsesudvalget ved ansøgning om familiegruppe også ansøger om takstgruppe. Takstgrupperne går fra takstgruppe 3 til takstgruppe 13. En familiegruppe kan kun være tilknyttet ét undervisningstaxameter/takstgruppe. Sammenhængen mellem familiegrupper og takstgrupper fremgår af oversigten ”Takstfamilier” i Uddannelsesadministration.dk.

Efteruddannelsesudvalgets ansøgning om familiegruppe/undervisningstakst er toledet:

Først skal efteruddannelsesudvalget vurdere arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold – hvilket jobområde er der tale om. Ud fra dette findes den tilhørende familiegruppe. En arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel 45257 *Anlæggelse og pleje af greens* tilhører fx familiegruppe 14 Gartneri, og en arbejdsmarkedsuddannelse som for eksempel 45396 *Anvendelse af epoxykompositter* tilhører familiegruppe 31 Plastområdet.

Dernæst skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for den udpegede familiegruppe – og hermed dennes tilhørende takst. Udgangspunktet er, at arbejdsmarkedsuddannelsen altid placeres i den tilhørende familiegruppe. Men der kan også være arbejdsmarkedsuddannelser inden for samme uddannelsesområde, der skal placeres i en lavere familiegruppe, hvis den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse er af ren teoretisk karakter. Eksempelvis er 44648 *El-introduktion for maskinreparatører, el-lære* indplaceret i familiegruppe 41 Teori med øvelser, da den alene foregår i et teoretisk miljø uden brug af det udstyr, der ellers er nødvendigt for uddannelsesområdet. Andre uddannelsesmål inden for det samme uddannelsesområde vil normalt blive indplaceret i familiegruppe 24 Maskinbetjening, mindre maskiner/CAD/CAM/CNC/maskiner. Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag i FKB'er, som er rene it-uddannelser, det vil sige, at det eneste udstyr, der bruges, er pc'er, indplaceres altid i familiegruppen "Teori" (med øvelser inkl. vedr. lovgivningsregler) og med BYFÆ-nummer 3274 It- og elektronikteknologi. Dette er aftalt for at sikre, at rene it-uddannelser har samme takst uanset, hvilken FKB de er udviklet i forhold til. Afslutningsvis vurderer ministeriet efteruddannelsesudvalgets ansøgning.

Hvis efteruddannelsesudvalget vurderer, at arbejdsmarkedsuddannelsen tilhører en anden familiegruppe end den, som den umiddelbart hører under, skal udvalget begrunde dette i forbindelse med ansøgningen. Det er dog ikke ensbetydende med, at ministeriet kan efterkomme efteruddannelsesudvalgets ønske i forhold til den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse.

Ministeriet foretager med mellemrum et taksteftersyn, hvor udgifterne inden for familiegrupperne måles op mod taksterne og den samlede ramme. På den baggrund vurderer ministeriet om familiegrupper eller takster eventuelt skal ændres.

Der vil dog herudover i helt særlige tilfælde kunne ske en flytning af en familiegruppe til en anden takstgruppe, eller en arbejdsmarkedsuddannelse kan flyttes til en anden familiegruppe, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Indplacering af en arbejdsmarkedsuddannelse i en højere familiegruppe kan i særlige tilfælde efterkommes på godkendelsestidspunktet, men det bør dog primært ske ved et finansårsskift. Flytning af familiegruppe til en anden takstgruppe kan kun ske ved finansårsskift af finanslovs-tekniske årsager.

4.6.2 Bygnings- og fællesudgiftstaxameter (BYFÆ)

Ved ansøgning om bygnings- og fællesudgiftstaxameter (BYFÆ) vurderer efteruddannelsesudvalget **først** arbejdsmarkedsuddannelsens faglige indhold. Dernæst skal efteruddannelsesudvalget tage stilling til arbejdsmarkedsuddannelsens omkostninger og vurdere, om disse kan rummes inden for de givne bygnings- og fællesudgiftstaxametre. Efteruddannelsesudvalgets ansøgning vurderes herefter af ministeriet.

Bygnings- og fællesudgiftstaxametrene er takstindplaceret på grundlag af en kvadratmeternorm. Den enkelte kvadratmeter er i tilskudsmæssig sammenhæng udtryk for et nødvendigt arealbehov i forbindelse med gennemførelse af en arbejdsmarkedsuddannelse. Gennemførelse af et slagteruddannelsesforløb kræver slagterifaciliteter, som er mere omfattende areal- og udstyrsmæssigt og derved dyrere end for

eksempel kontorfaciliteter, hvorfor kvadratmeternormen for slagteriuddannelser er højere end kvadratmeternormen for uddannelser på kontorområdet. Vurderingen skal ses i sammenhæng med, hvilke lokaler der anvendes, og hvor meget rengøring der skal til efterfølgende. Begge er udgifter, der indgår i bygnings- og fællesudgiftstaxameteret. Det kan i særlige tilfælde være relevant at anvende BYFÆ 6666 Særtakst teori, hvor det pågældende uddannelsesmål er af teoretisk karakter, og der ikke inden for det pågældende fagområde er et BYFÆ til afholdelse af uddannelsen i teorilokale.

Bygningstaxameteret ydes til udgifter til bygninger, husleje, afdrag på realkreditlån, bygningsvedligeholdelse og investering m.v. Der er p.t. 11 forskellige kvadratmeternormer på bygningsområdet og 13 forskellige bygningstaxametre.

Fællesudgiftstaxameteret ydes til de udgifter, der er fælles for skolen, og som ikke hensigtsmæssigt kan fordeles på de enkelte uddannelser. Det drejer sig bl.a. om udgifter til administration, rengøring, energi, afgifter m.v. Der er p.t. 8 forskellige kvadratmeternormer på fællesudgiftsområdet og herved 8 forskellige fællesudgiftstaxametre.

Efteruddannelsesudvalgene ansøger ministeret om, hvilke kvadratmeternormer der skal være gældende for takstindplaceringen af en ny arbejdsmarkedsuddannelse på bygnings- og fællesudgiftsområdet ved at angive et BYFÆ-nummer. BYFÆ-nummeret tilknytter de gældende bygnings- og fællesudgiftstaxametre til uddannelsens takstindplacering og består af mulige kombinationer af de 13 bygnings- og 8 fællesudgiftstaxametre.

Sammenhængen mellem bygningstaxametre og fællesudgiftstaxametre fremgår af oversigten "BYFÆ" i Uddannelsesadministration.dk.

4.6.3 Fastsættelse af deltagerbetaling (EVE-gruppe)

Efteruddannelsesudvalget søger i ansøgningsskemaet også om indplacering af arbejdsmarkedsuddannelsen eller enkeltfaget i en FKB i en såkaldt **EVE-gruppe**.

EVE-gruppen afgør, om der er deltagerbetaling på uddannelsen og deltagerbetalingens størrelse i forhold til de satser, der fastsættes på de årlige finanslove. For AMU findes følgende EVE-grupper: It-fag, Almene- og sprogfag, Organisatoriske fag, Teknisk-faglige og merkantile fag samt SOSU og pædagogiske fag. EVE-grupperne fremgår af finansloven. I langt de fleste tilfælde vil uddannelserne kunne indplaceres i EVE-gruppe 5, Teknisk fagligt merkantile fag, da uddannelserne ofte er fagspecifikke og kun kan følges inden for et specielt fagområde.

Uddannelserne i fælleskataloget placeres også i en af EVE-grupperne. Uddannelser, der udbydes på tværs af et fagområde, vil sædvanligvis skulle kategoriseres i enten It-fag, Almene- og sprogfag eller Organisatoriske fag.

4.7 Udvikling af certifikatuddannelser

En række jobfunktioner forudsætter ifølge en lov, bekendtgørelse eller en brancheaftale, at udøveren har et certifikat, som dokumenterer, at han/hun har gennemgået en bestemt uddannelse og eventuelt har bestået en afsluttende prøve. Begrebet ”certifikatuddannelse” er samlebetegnelsen for sådanne uddannelser, som består af henholdsvis *myndighedscertifikater* og *branchecertifikater*.

Myndighedscertifikater

Der er tale om et myndighedscertifikat, når den pågældende uddannelse er udviklet på baggrund af et ønske fra en myndighed, der er funderet i en bekendtgørelse eller lignende. Eksempler herpå kan være arbejde med epoxy, gaffeltruck og kran.

Branchecertifikater

Der er tale om et branchecertifikat, når uddannelsen er udviklet på baggrund af en bindende aftale i den pågældende branche om, at gennemførelse af uddannelsen er en forudsætning for udøvelse af en specifik jobfunktion inden for erhvervet. Størstedelen af branchecertifikaterne i AMU-regi bygger på standardiseringsanvisninger fra ”Dansk Standard” og ses fx i forbindelse med arbejde med svejsning.

Den handlingsorienterede målformulering for certifikater skal udfyldes, som det er tilfældet med de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser, og det vil ikke være tilstrækkeligt blot at angive, at certifikatuddannelsen udfylder kravene i en given bekendtgørelse. Den handlingsorienterede målformulering udarbejdes oftest i samarbejde med den certifikatudstedende myndighed eller branchen. STUK kan afslå en ansøgning om branchecertifikatstatus, såfremt det ikke kan godtgøres, at gennemførelse af uddannelsen efter kutyme i branchen er en forudsætning for at kunne udøve specifikke jobfunktioner. I målformuleringen skal der være en præcis angivelse af de bestemmelser, som certifikatet reguleres efter.

For begge typer af certifikatuddannelser gælder, at en eller flere arbejdsmarkedsuddannelser kan danne grundlag for udstedelse af certifikat. I en række tilfælde gælder et arbejdsmarkedsuddannelsesbevis som certifikat. Udstedelse af certifikater må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

Regler om udstedelse af certifikat for uddannelser med myndighedskrav er fastsat i

- [§ 12 stk. 2 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., LBK nr. 616 af 3. juni 2019](#)
- [§ 22 i bekendtgørelse om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. BEK nr. 1795 af 27. december 2018](#)

Godkendelse af certifikatuddannelser bygger på en proces, hvor STUK i samarbejde med efteruddannelsesudvalget vurderer om den nye uddannelse, myndigheden ønsker udviklet, kan rummes inden for AMU og AMU's økonomiske rammer. I vurderingen indgår blandt andet følgende opmærksomhedspunkter:

- Uddannelsen skal rette sig mod AMU's målgruppe.

- Uddannelsen skal beskrives efter beskrivelsessystemets krav. Myndigheden eller branchen fastsætter de krav, der skal være opfyldt for, at der kan udstedes certifikat. Efteruddannelsesudvalget beskriver uddannelsesmålet inden for beskrivelsessystemets rammer. I forbindelse med ansøgning om godkendelse af nye arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat skal efteruddannelsesudvalgene indtaste en række særlige oplysninger i Uddannelsesadministration.dk, herunder henvisning til de relevante bestemmelser i lov, bekendtgørelse el.lign. læs mere i afsnit 5.2.4 "Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser".

4.7.1 Forudgående proces før indsendelse af ansøgning om myndighedscertifikater

Nye certifikatuddannelser kan potentielt medføre betydelige udgifter, og det vil derfor være nødvendigt at overveje, hvorvidt der skal stilles krav om finansiering af uddannelsen til den certifikatudstedende myndighed i forbindelse med myndighedscertifikater.

STUK foretager en vurdering af, om den pågældende certifikatuddannelses krav til udstyr og lærerkvalifikationer kan opfyldes af uddannelsesinstitutioner, som normalt gennemfører arbejdsmarkedsuddannelser. På den baggrund skal efteruddannelsesudvalget inden en eventuel udvikling af certifikatuddannelse orientere udvalgets områdekonsulent om det forventede antal deltagere, uddannelsens varighed og takst, eventuelle meromkostninger til særligt udstyr samt yderligere lærerkvalifikationer med henblik på STUK's vurdering af, hvorvidt der skal rejses en budgetsag. Når det finansieringsmæssige grundlag er på plads, kan efteruddannelsesudvalget gå i gang med at udvikle myndighedscertifikatet.

Ved opdeling af en certifikatuddannelse i delmål skal efteruddannelsesudvalget indhente en udtalelse fra den relevante myndighed eller organisation jf. [AMU-bekendtgørelsen](#) § 22, stk. 1 og 2.

4.8 Udvikling af uddannelser til Fælleskataloget

Efteruddannelsesudvalgene og STUK kan, jf. § 6 i AMU-bekendtgørelsen, udvikle arbejdsmarkedsuddannelser der retter sig mod erhvervelse af generelle og tværgående erhvervsrettede kompetencer. Ved generelle, tværgående, erhvervsrettede kompetencer forstås arbejdsmarkedsuddannelser, der ikke tager udgangspunkt i en jobfunktion inden for et konkret jobområde. Derimod tager de udgangspunkt i ufaglærtes og faglærtes arbejdsmarked generelt, og vurderes at være relevant for flere eller alle jobområder.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der retter sig mod generelle og tværgående erhvervsrettede kompetencer, udvikles af et efteruddannelsesudvalg eller STUK, og uddannelserne tilkobles fælleskataloget. De arbejdsmarkedsuddannelser, der er behov for at kunne anvende på alle AMU's jobområder, f.eks. de særlige arbejdsmarkedsuddannelser til flygtninge og indvandrere, er samlet i FKB 2270 Obligatoriske fælleskatalog og tilknyttes alle FKB'er. Øvrige tværgående arbejdsmarkedsuddannelser er samlet i 2735 Fælleskataloget.

Efteruddannelsesudvalgene skal orientere STUK om den ønskede udvikling af arbejdsmarkedsuddannelse med generelle, tværgående mål, og ved udviklingen skal der koordineres med samtlige efterud-

dannelsesudvalg. Det efteruddannelsesudvalg, der udvikler arbejdsmarkedsuddannelsen, vil også være udviklingsansvarlig for uddannelsen.

Fælleskatalogerne er ikke rigtige FKB'er, men en administrativ samling af arbejdsmarkedsuddannelser, og ingen uddannelsesinstitution kan derfor blive godkendt til at udbyde fælleskatalogerne. Uddannelser, der hører under FKB 2735 Fælleskataloget, skal tilkobles en reel FKB, inden de kan udbydes. Det er efteruddannelsesudvalgene, der søger om tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser fra FKB 2735 Fælleskataloget til de FKB'er, hvor de er udviklingsansvarlige. Arbejdsmarkedsuddannelserne under FKB 2270 det obligatoriske fælleskatalog tilkobles af STUK til samtlige FKB'er, så alle AMU-udbydere kan udbyde dem.

Uddannelser, der skal tilknyttes en af fælleskatalogerne, beskrives i Uddannelsesadministration.dk som de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

En række uddannelser i det obligatoriske fælleskatalog er udviklet på STUKs initiativ og ofte i samarbejde med et eller flere efteruddannelsesudvalg. I den forbindelse aftales det, hvor udviklingsansvaret for de pågældende arbejdsmarkedsuddannelser placeres. Uddannelser, der har STUK som udviklingsansvarlig, er markeret med "AP" som "Efteruddannelsesudvalgskode" i Uddannelsesadministration.dk.

Læs evt. nærmere i afsnit 4.5.2 om udvikling af prøver til uddannelser med forskellige målgrupper.

4.8.1 Fremmedsprog i AMU

Det obligatoriske fælleskatalog omfatter to arbejdsmarkedsuddannelser i jobrelateret fremmedsprog.

Fremmedsprog i AMU udvikles og gennemføres på to niveauer i forhold til, hvad den konkrete jobfunktion kræver:

- Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd (44979) – jobfunktionen kræver basale eller rutineprægede kommunikative fremmedsprogskompetencer
- Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd (44978) jobfunktionen kræver mere avancerede eller komplicerede kommunikative kompetencer i fremmedsproget

Der kan ikke godkendes fremmedsprogsuddannelser i AMU ud over disse to niveauer, idet fremmedsprogsfærdigheder ud over disse niveauer ikke vurderes at være en AMU-opgave.

De to nævnte arbejdsmarkedsuddannelser kan p.t. gennemføres i fremmedsprogene engelsk, tysk, fransk, spansk, italiensk, svensk, norsk og kinesisk.

Fremmedsprog i AMU bygger på den forudsætning, at deltagerne har et fundament af grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder. Det er uden for AMU's opgave at sikre grundlæggende, almene fremmedsprogsfærdigheder hos målgruppen.

4.8.2 Arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til tosprogede

For at styrke tosprogedes brug og udbytte af AMU, er der udviklet en række særlige tilbud til tosprogede, som hører under det obligatoriske fælleskatalog. Disse arbejdsmarkedsuddannelser sigter mod en kompetenceudvikling hos deltageren, der ligger ud over behovet for kompetenceudvikling for deltagere med dansk som første sprog. Det gælder især i forhold til de sproglige forudsætninger for at kunne til egne sig nye faglige kompetencer, men ofte også i forhold til, at den enkelte bliver bedre rustet til at kunne begå sig socialt og kulturelt på det danske arbejdsmarked og inden for en specifik branche og et specifikt job.

Børne- og Undervisningsministeriet er ansvarlig for:

- Fire uddannelser i dansk som andetsprog
- En uddannelse, der introducerer til et brancheområde
- To uddannelser, der skal styrke deltagernes evne til at agere på det danske arbejdsmarked.

Efteruddannelsesudvalgene kan udvikle arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede målrettet efteruddannelsesudvalgets jobområder. Det kan for eksempel være hensigtsmæssigt, hvis erfaringen viser, at flere tosprogede har brug for særligt indhold eller mere tid. Pt. eksisterer f.eks. arbejdsmarkedsuddannelsen 45902 Almen fødevarehygiejne for F/I. Forkortelsen ”F/I” (forkortelse for flygtninge og indvandrere) skal indgå i titlen på en arbejdsmarkedsuddannelse for tosprogede. Udvikling af og ansøgning om arbejdsmarkedsuddannelser for tosprogede foregår på samme måde som for de ordinære arbejdsmarkedsuddannelser.

Der findes mere information om de særlige tilbud til tosprogede i AMU i ”[Vejledning om AMU’s tilbud til tosprogede](#)”

4.8.3 Faglig læsning, skrivning, regning og matematik

Det obligatoriske fælleskatalog omfatter fire uddannelser, der retter sig mod deltagere i AMU med utilstrækkelige læse-, skrive- og regnefærdigheder.

Uddannelsernes primære formål er at styrke udbyttet af de faglige arbejdsmarkedsuddannelser ved at understøtte deltageren i læsning/skrivning af tekster eller løsning af regne-/matematikopgaver, der indgår i den eller de faglige arbejdsmarkedsuddannelser, som disse kurser kombineres med.

Deltageren skal ikke nå et bestemt niveau, men vil alene opnå færdigheder i forhold til at læse/skrive konkrete tekster eller løse konkrete regne-/matematikopgaver, som knytter sig til den branche, deltageren kommer fra, eller som indgår i den faglige arbejdsmarkedsuddannelse, som deltageren skal deltage i.

Hvis deltagere i AMU ønsker og har behov for en mere generel forbedring af deres læse-, skrive- og regnefærdigheder bør de vejledes til andre undervisningstilbud til voksne, f.eks. FVU og avu.

4.9 Udvælgelse af enkeltfag til optagelse i FKB

Hvis et uddannelsesbehov dækkes af et enkeltfag, må der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse til at dække samme behov. I stedet kan efteruddannelsesudvalget søge om, at enkeltfaget optages i FKB'en. Ansøgning om tilkobling til en FKB skal begrundes både i FKB'ens indhold og i indholdet i mindst én TAK.

Enkeltfag er fag i en erhvervsrettet uddannelse, f.eks. et fag i erhvervsuddannelserne, der udbydes enkeltstående som voksen- og efteruddannelse efter lov om åben uddannelse. Det fremgår af [§ 2 stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse \(erhvervsrettet voksenuddannelse\) m.v.](#), at et enkeltfag er ”en fagligt afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt”. Alle uddannelsesspecifikke fag i erhvervsuddannelserne kan optages som enkeltfag i FKB.

I forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en FKB gælder de samme principper med hensyn til afsøgning af, om uddannelsesbehovet dækkes af en allerede eksisterende privat eller offentligt udbudt uddannelse, jf. afsnit 4.4 om konkurrenceklausulen.

Enkeltfaget bevarer den kode og målbeskrivelse, som faget har i erhvervsuddannelsen. Enkeltfagets mål, varighed og bedømmelse følger også bestemmelserne i erhvervsuddannelsen. Der udstedes AMU-bevis. Hvis der til enkeltfaget i forvejen findes en prøve, markeres dette i prøvefanen. Hvis der ikke findes en prøve i forvejen, skal der udvikles en prøve, før uddannelsen kan tilkobles en FKB.

Se endvidere afsnit 5.6.1 om indplacering i den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til FKB.

4.9.1 Ansvar for enkeltfag tilkoblet FKB

Det efteruddannelsesudvalg, der første gang tilkobler et enkeltfag til en FKB, fungerer som udviklingsansvarligt efteruddannelsesudvalg. Dette er alene teknisk begrundet. Det faglige udvalg har fortsat udviklingsansvaret.

Den FKB, enkeltfaget tilkobles første gang, fungerer på samme måde teknisk set som moder-FKB i Uddannelsesadministration.dk.

Ved godkendelse af den første tilkobling oprettes en takst til enkeltfaget efter samme retningslinjer som taksterne for arbejdsmarkedsuddannelserne.

4.10 Branchepakker

Branchepakker, også kaldt uddannelsesstrukturer, er særligt tilrettelagte forløb bestående af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, som eventuelt er kombineret med almene fag og on-the-job-training mv. En branchepakke vil opfylde et mere samlet behov for grundlæggende erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse inden for et specifikt jobområde. En branchepakke vil fx være relevant i et tilfælde, hvor

den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse ikke i sig selv opfylder uddannelsesbehovet i forhold til en given jobfunktion.

Branchepakker skal gøre det lettere for brugerne at navigere blandt de mange tilbud i AMU, da de synliggør, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser man med fordel kan følge for at opnå kompetencer til fx sammensatte jobfunktioner og videre uddannelse m.m. Det kan fx også være forløb, som leder frem til en certificering, en kontraktuddannelse eller dele af en erhvervsuddannelse. Deltageren kan vælge at følge hele forløbet i branchepakken eller blot dele af forløbet, afhængig af personens behov.

Det er op til det enkelte efteruddannelsesudvalg at vurdere, hvornår det giver mening at udvikle en branchepakke. Efteruddannelsesudvalgene kan løbende tilknytte bilag til en FKB, der beskriver en specifik branchepakke, uden at dette skal ansøges og godkendes af STUK. Bilag inddateres i FKB under faneblad ”struktur” i Uddannelsesadministration.dk. Udviklingen af en branchepakke kan også medføre, at efteruddannelsesudvalget udarbejder undervisningsmateriale, læreruddannelse eller markedsføringsmateriale med udgangspunkt i branchepakken.

Efteruddannelsesudvalgene kan mærke branchepakkerne, så de kan fremsøges i EfterUddannelse.dk. Dette kan sammenlignes med det ”G”, der markerer, at der er tale om et garantikursus i EfterUddannelse.dk. Branchepakkerne vil udelukkende kunne fremsøges, såfremt en skole udbyder pakken.

4.10.1 Positivlisten – 6 ugers jobrettet uddannelse

På baggrund af reformen af beskæftigelsesindsatsen fra 2014 indkalder STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) hvert år bidrag fra efteruddannelsesudvalgene til kursusforløb, der vil være relevante på positivlisten ud fra de opstillede stillingsbetegnelser. Positivlisten er en liste over de kurser, der giver ret til op til 6 ugers jobrettet uddannelse. Der kan findes mere information om positivlisten på STAR’s [hjemmeside](#). Kursusforløb på positivliste kan også fremsøges i EfterUddannelse.dk, såfremt skolerne udbyder forløbene.

4.10.2 Branchepakker for flygtninge og indvandrere

Målet med udvikling af branchepakker til flygtninge og indvandrere er at skabe mere målrettede veje ind på det danske arbejdsmarked gennem opkvalificeringsmulighederne i AMU og de særlige tilbud til tosprogede – læs eventuelt mere i [Vejledning om AMU’s tilbud til tosprogede](#).

Efteruddannelsesudvalgene kan via UUL-puljen søge midler til at udvikle AMU-branchepakker i samarbejde med AMU-udbydere inden for en specifik branche med henblik på at understøtte og målrette beskæftigelsesindsatsen for flygtninge og indvandrere. Derudover kan efteruddannelsesudvalgene benytte midlerne til at udvikle undervisningsmaterialer og arbejdsmarkedsuddannelser til brancher, hvor der erfaringsmæssigt deltager mange tosprogede (se i øvrigt afsnit 2.3 vedr. UUL-puljen).

En branchepakke kan også udvikles af en AMU-udbyder med henblik på at opkvalificere flygtninge og indvandrere til beskæftigelse på det lokale arbejdsmarked i samarbejde med relevante aktører som jobcentre, de lokale uddannelsesudvalg, virksomhedsnetværk m.m.

4.10.3 Branchepakker og integrationsgrunduddannelsen (IGU)

I februar 2019 blev forsøget med integrationsgrunduddannelsen (IGU) forlænget frem til 30. juni 2022 ved Trepartsaftale om en forlængelse af integrationsgrunduddannelse. IGU'en skal sikre mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og indvandrere, hvis kvalifikationer endnu ikke står mål med kravene på det danske arbejdsmarked.

Integrationsgrunduddannelsen varer to år og omfatter ansættelse i en lønnet praktikstilling på en virksomhed og skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse. Alle IGU-deltagere skal deltage i mindst én AMU-uddannelse, og for IGU-deltagere, der har bestået én af de tre danskuddannelser², skal mindst 8 uger af skoleundervisningen være AMU.

IGU-deltagerne kan ofte være udfordret på det danske sprog, hvorfor det tit kan være en fordel at få etableret særlige uddannelsesforløb, hvor der fx kan tilknyttes AMU's dansk som andetsprog for at understøtte at de kan følge en fagspecifik AMU-uddannelse med tilfredsstillende resultat.

IGU hører under [Udlændinge og Integrationsministeriet](#).

4.11 Viskvalitet.dk

STUK udvikler og vedligeholder de fælles kvalitetssikringsredskaber, Viskvalitet.dk, i samarbejde med efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner. I Viskvalitet.dk gennemfører AMU-kursister evalueringer af kursusaktiviteten. Efteruddannelsesudvalgene skal anvende Viskvalitet.dk som led i sikringen af, at arbejdsmarkedsuddannelserne er relevante for virksomhederne og deltagerne.

Som udgangspunkt baserer kvalitetssikringen sig på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk. Efteruddannelsesudvalgene har dog mulighed for at formulere spørgsmål til et specifikt AMU-kursus eller på tværs af flere AMU-kurser i Viskvalitet.dk. Det kan f.eks. være relevant i udviklingssammenhæng at stille nogle målrettede spørgsmål til deltagerne i en periode, fx vedrørende udvalgets prøve til uddannelsen. Det er vigtigt, at de ekstra spørgsmål kun er tilføjet, så længe udvalget anvender dem som led i den pågældende udviklingsopgave.

I forbindelse med formulering af evalueringsspørgsmål er det vigtigt at være bevidst om betydningen af spørgsmålskonstruktionen. Der er inspiration og vejledning til at udarbejde evalueringsspørgsmål i [kvik-guiden](#) til Viskvalitet.dk. Afsnittet er henvendt til institutionerne, men metoderne til udarbejdelse af spørgsmål mv. er de samme. Læs mere på [Viskvalitet.dk](#).

4.12 Godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

STUK har en frist på 6-uger til at vurdere efteruddannelsesudvalgets ansøgning om en ny arbejdsmarkedsuddannelse. Inden for de 6 uger skal STUK enten godkende uddannelsen eller fremsætte bemærkninger. Bemærkninger fra STUK sætter 6-ugers fristen ud af kraft.

² Efter [lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. \(LBK nr. 901 af 19/08/2019\)](#)

Formålet med 6 ugers fristen er at skabe en fleksibel, hurtig og enkel godkendelsesprocedure uden at slække på kravene til uddannelsernes indhold og kvalitet. Dette forudsætter, at formuleringen af nye arbejdsmarkedsuddannelser lever op til beskrivelsessystemets krav, når ansøgningen sendes ind til STUK.

4.13 Ændringer i arbejdsmarkedsuddannelser

Det er muligt at foretage redaktionelle ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser. Redaktionelle ændringer må ikke medføre ændringer i uddannelsens indhold. Det anbefales, at efteruddannelsesudvalget drøfter karakteren af ændringerne med områdekonsulenten, inden der ansøges om godkendelse. Efteruddannelsesudvalget kan med fordel sende en beskrivelse, hvor områdekonsulenten tydeligt kan se de konkrete ændringer.

Der kan ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelse i følgende tilfælde:

- I forbindelse med ændring til punktopstilling i den handlingsorienterede målformulering
- Opdatering i forhold til tidssvarende udtryk og fagbegreber i den handlingsorienterede målformulering
- Revision med nyt bekendtgørelsesnummer eller anden form for reference (standard e. lign.)
- Stavefejl eller andre lignende fejl.

Der kan ikke ske ændringer i en godkendt arbejdsmarkedsuddannelses kode, titel eller varighed. Ligeledes kan der ikke foretages ændringer i krav til bedømmelse. Hvis der er behov for at få ændret disse informationer, skal der ansøges om godkendelse af en ny uddannelse.

Der er således kun én godkendt version af en arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk, og den godkendte version er den til enhver tid gældende version i forhold til f.eks. indberetning af aktivitet.

Nuværende praksis er, at skolerne automatisk får besked om nedlagte og nye arbejdsmarkedsuddannelser, delmål, prøver og FKB'er m.m. via "Ugens rapport" fra Uddannelsesadministration.dk. Skolerne får ikke besked fra ministeriet om redaktionelle ændringer i godkendte arbejdsmarkedsuddannelser. Efteruddannelsesudvalgene og skolerne bør derfor have en løbende dialog, som sikrer, at skolerne er opdaterede om udviklingen af arbejdsmarkedsuddannelserne.

4.14 Arbejdsmarkedsuddannelser til arkiv og nedlæggelse

Arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag uden aktivitet de seneste tre år kommer automatisk i arkiv. Efteruddannelsesudvalgene kan herudover ansøge STUK om, at en uddannelse, som har haft en begrænset aktivitet og/eller en meget faldende aktivitet, kommer i arkiv.

En arbejdsmarkedsuddannelse i arkiv er ikke underlagt annonceringsforpligtelsen, men institutionerne kan stadig udbyde uddannelsen. Hvis der ikke er aktivitet på uddannelsen i løbet af en periode på tre år i arkiv, nedlægges den. Undtaget fra dette er uddannelser, som vurderes at være af særlig samfundsmæssig betydning, hvilket gælder følgende:

- Certifikatuddannelser
- Uddannelser, der giver merit til erhvervsuddannelse
- Adgangsuddannelser, som er uddannelser, der sætter deltageren i stand til at opfylde almindeligt gældende, autoritativt fastsatte krav til færdigheder, når et bestemt arbejde skal udføres, herunder i de tilfælde, hvor en uddannelse er en betingelse for optagelse på en certifikatuddannelse
- Uddannelser, der indgår i kontraktuddannelser.

STUK vil årligt udsende oversigter til efteruddannelsesudvalgene over, hvilke uddannelser der overføres til arkiv.

Aktivitet på et delmål betragtes som aktivitet på selve den arbejdsmarkedsuddannelse, som delmålet er tilknyttet, og delmålet følger arbejdsmarkedsuddannelsen ind og ud af arkiv.

Hvis der er aktivitet på en arbejdsmarkedsuddannelse i arkiv, eller et delmål til uddannelsen, kan udvalget vælge at ansøge om, at uddannelsen kommer ud af arkiv. Hvis udvalget ikke reagerer, vil uddannelsens arkivperiode først udløbe tre år efter aktiviteten. Det vil sige, at treårsperioden nulstilles ved aktivitet.

Hvis udvalget vurderer, at der ikke er behov for en arbejdsmarkedsuddannelse, kan udvalget som hidtil indsende en ansøgning om, at uddannelsen nedlægges uden at komme i arkiv.

Arbejdsmarkedsuddannelser nedlægges med minimum tre måneders varsel og med udgangen af et kvartal.

5. Beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål i Uddannelsesadministration.dk

Når STUK behandler en ansøgning om godkendelse af en arbejdsmarkedsuddannelse, sker det på baggrund af de informationer, som efteruddannelsesudvalget har indtastet i Uddannelsesadministration.dk, samt det indsendte ansøgningsskema.

Indtastningen i Uddannelsesadministration.dk er også grundlaget for AMU-udbydernes indberetninger til STUK om afholdt aktivitet og udskrivelse af uddannelsesbevis. Endvidere er indtastningen grundlaget for uddannelsens oprettelse i Uddannelsesguiden.dk og EfterUddannelse.dk og i de studieadministrative systemer.

Det følgende kapitel gennemgår de overordnede krav til indholdet på de enkelte faneblade i Uddannelsesadministration.dk. Der henvises i øvrigt til kapitel 4, hvor de overordnede juridiske rammer og vilkår for udviklingen af en arbejdsmarkedsuddannelse står beskrevet, samt ”[Vejledning om administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB](#)” på Uddannelsesadministration.dk, der indeholder en nærmere beskrivelse af processen for indtastning i systemet.

Arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i følgende elementer, der optræder på adskilte faneblade i Uddannelsesadministration.dk:

- Titel og status
- Målformulering m.m.
- Relationer
- Tilkoblet FKB
- UG-Tekst
- DKLL
- Bevistekster
- Takstindplacering
- Udbudsgodkendelser
- Certifikat m.m.
- Prøver
- Delmål

I de følgende afsnit vil indholdet for de enkelte faneblade blive gennemgået.

5.1 Titel og status

Den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse identificeres ved en kode og en titel.

5.1.1 Nummer

Når efteruddannelsesudvalget starter indtastningen i Uddannelsesadministration.dk genereres et nummer, som følger arbejdsmarkedsuddannelsen i alle de FKB'er, som den tilkobles. Nummeret er den endelige identifikation af den pågældende uddannelse, for eksempel i forhold til uddannelsesinstitutionernes udbud og indberetning af aktivitet.

5.1.2 Titel

Titlen beskriver og afgrænser indholdet i uddannelsen. Titlen skal beskrive, i hvilken sammenhæng uddannelsens jobfunktioner anvendes (eventuelt et udsnit af et jobområde eller en jobfunktion og den metode, det udstyr eller materialer, der anvendes i jobfunktionen). Afgrænsningen er særlig vigtig på områder, hvor det kan være vanskeligt at skelne AMU-målgruppens jobfunktion fra andre medarbejdergrupper. Titlen er også virksomheders og medarbejderes indgang, når de skal finde en relevant arbejdsmarkedsuddannelse. Endvidere skal uddannelsesinstitutionerne kunne bruge titlen i deres markedsføring af uddannelserne. Derfor skal titlen - i kombination med målbeskrivelsen – tydeligt udpege den målgruppe, uddannelsen er udviklet til.

Præcise titler er særligt vigtige på it-området og på det generelle og tværgående område, fordi uddannelserne her knytter sig til flere jobområder. Derfor er der et særligt behov for at afgrænse indholdet i forhold til målgruppens jobfunktioner.

Arbejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet til tosprogede, markeres ved at forkortelsen "F/I" (flygtninge og indvandrere) indgår i titlen.

Titlen på en arbejdsmarkedsuddannelse kan højst være på 50 tegn.

5.1.3 Kort titel

Ud over titlen skal arbejdsmarkedsuddannelsen have en kort titel på højst 15 tegn til brug for overførsel af data i undervisningsministeriets interne datasystemer.

5.1.4 Niveaumarkører i titlen

Titlen kan angive et niveau i arbejdsmarkedsuddannelserne. Såfremt der anvendes niveaumarkør i titler i AMU, skal der anvendes nummerangivelse som niveaumarkør: 1, 2, 3.

Titlen kan angive et niveau, som det vil være hensigtsmæssigt, at kursisten har inden uddannelsens start. Angivelse af niveau i titlen må dog ikke fungere sådan, at en arbejdsmarkedsuddannelse forudsætter deltagelse i en anden arbejdsmarkedsuddannelse. Hver uddannelse skal ses som en afsluttet helhed, men det kan forudsættes, at kursister på niveau 2, skal have forudgående kompetencer svarende til niveau 1.

Eksempel:

48814 *Grundlæggende brød, kager, desserter i køkkenet 1*

48815 *Grundlæggende brød, kager, desserter i køkkenet 2*

Niveauangivelse i titlen skal understøttes af målgruppebeskrivelsen.

Eksempel: *Det anbefales, at deltageren har kvalifikationer, der svarer til Grundlæggende brød, kager, desserter i køkkenet 1 eller tilsvarende kvalifikationer*

Ud over niveauinddeling kan udvalget i uddannelses titel benytte begrebet ”ajourføring”. Det vil indikere, at uddannelsens indhold er en ajourføring af et specifikt fagligt indhold. Det vil ofte være ajourføring i forhold til den nyeste viden, teknologi, lovgivning, metodik mv. inden for et fagområde. Ajourføring anvendes uafhængigt af niveaumarkørerne 1, 2, og 3. Ajourføring angiver dermed ikke et ekstra niveau ovenpå 1, 2, 3.

Det forudsættes, at deltagerne i forvejen har kompetencer på et niveau, hvor det er relevant at tale om ajourføring, hvilket skal noteres i målgruppebeskrivelsen.

Ajourføringskurser har som regel kort varighed.

Eksempel: 44541 *Kloakering, ajourføring for kloakmestre (1 dag)*

5.1.5 Varighed

Efteruddannelsesudvalget angiver den varighed, som udvalget vurderer, er nødvendig, for at kursisterne kan nå målet for kompetenceudviklingen. Det vil sige, at varigheden skal afspejle uddannelsens sværhedsgrad og kompleksitet.

Varigheden angives i hele eller halve dage. En dags normeret varighed svarer til en undervisningsdag på 7,4 klokke timer inklusiv pauser. Hvis der er tilknyttet en prøve til uddannelsen, skal både undervisningen og prøven gennemføres inden for den normerede varighed.

Uddannelsesinstitutionen kan afkorte varigheden individuelt for en kursist eller kollektivt for et hold på baggrund af forudgående forudsætninger. Ved kollektiv afkortning er det en betingelse, at der er knyttet en prøve til uddannelsen – læs evt. mere i [Vejledning til uddannelsesinstitutionerne](#) afsnit 4.3.3

5.1.6 Type af uddannelse

Hvis arbejdsmarkedsuddannelsen kan føre til udstedelse af certifikater, skal der ske en afkrydsning i den respektive rubrik for certifikat. Derudover kan der afkrydses, hvis målet indgår i en kontraktuddannelse, er et adgangsmål eller giver merit til eud.

Hvis uddannelsesmålet skal i FKB 2735 Fælleskataloget eller FKB 2270 Obligatorisk Fælleskatalog, skal der afkrydses i Fælleskatalog.

5.2 Målformulering mm.

5.2.1 Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelse

Den handlingsorienterede målformulering tager afsæt i beskrivelsen af et jobområde og beskrivelsen af kompetencerne i en konkret TAK i en FKB. Målformuleringen skal beskrive en selvstændig kompetence i forhold til udførelsen af en jobfunktion, og den må ikke forudsætte, at der skal erhverves andre kompetencer for at udføre jobfunktionen, eller at arbejdsmarkedsuddannelsen alene er en forudsætning for næste trin i en uddannelsesstruktur.

Målformuleringen skal være en kort beskrivelse af, hvilket jobområde (i relation til FKB og TAK) og konkrete arbejdsfunktioner kompetencerne skal bruges på, og hvilke handlinger deltageren kan udføre i jobfunktionen, når de har bestået arbejdsmarkedsuddannelse. Da arbejdsmarkedsuddannelsen skal give landsdækkende kompetencer skal den kunne anvendes bredt på arbejdsmarkedet og ikke være afgrænset af bestemte produktmærker eller lignende.

Målformuleringen skal være så detaljeret, at det tydeligt fremgår, hvilke kompetencer der er sigtet med uddannelsen, og dermed give grundlag for tilrettelæggelse af undervisning og afprøvning. Der kan også indgå en vægtning af teoretiske, praktisk-tekniske eller praktisk-metodiske kvalifikationers betydning for udførelsen af jobfunktionen

Beskrivelsen skal kunne danne fundament for:

- at uddannelsesinstitutioner og kursister kan vurdere, om målet er opnået gennem undervisningen i den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse
- at målet kan omsættes til en prøve, der kan bruges i bedømmelse af deltageren
- at uddannelsesinstitutionen kan gennemføre en individuel kompetencevurdering (IKV) og på baggrund af dette udstede et uddannelses- eller kompetencebevis.

Målgruppen kan have ingen eller stor erfaring i forhold til udførelsen af jobfunktionen og således have meget forskellige forudsætninger for at tilegne sig de forskellige kompetencer. Derfor angiver den handlingsorienterede målformulering de kompetencer, arbejdsmarkedsuddannelsen skal føre til og ikke ”vejen ad hvilken”, målet skal nås.

Det er således op til uddannelsesinstitutionen - ud fra kendskab til arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering og eventuelt tilhørende prøve, det lokale arbejdsmarked og de konkrete kursister - at sammensætte et indhold, der mest hensigtsmæssigt fører frem til uddannelsens mål.

Den handlingsorienterede målformulering skal beskrives i et letforståeligt og sammenhængende sprog, som med fordel kan inddeles i flere afsnit. Derudover skal der gerne benyttes korte sætninger, uden for mange fremmedord og lange ord, så AMU-målgruppen let kan finde den relevante arbejdsmarkedsuddannelse. Brugen af punktopstilling kan også øge læsbarheden.

5.2.2 Multiplanuddannelser

Arbejdsmarkedsuddannelser kan i nogle tilfælde beskrives med flere versioner i den handlingsorienterede målformulering, sådan at målet kan opnås i et af flere materialer eller i en af flere teknikker eller metoder. Sådanne uddannelser betegnes multiplanuddannelser, jf. [§ 8, stk. 2. i AMU-bekendtgørelsen](#). Hensigten med multiplanuddannelser er at undgå dobbeltudvikling af arbejdsmarkedsuddannelser.

Et eksempel på en multiplanuddannelse er arbejdsmarkedsuddannelsen *48152Diater og ernæringsterapi 1*, hvor uddannelsens kompetencer kan opnås enten målrettet underernærede eller målrettet småtspisende.

Ved en multiplanuddannelse skal det i den handlingsorienterede målformulering beskrives, hvilke metoder, teknikker, målgrupper eller materialer, uddannelsen kan omhandle.

5.2.3 Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis

Beskrivelse af bestemmelser om bedømmelse, som forudsætning for opnåelse af bevis, er kun relevant, når bedømmelsen ikke sker ved prøve. Der gælder følgende:

Ved uddannelser uden prøve

Efteruddannelsesudvalget udfylder, at der udstedes bevis til deltagere, som efter underviserens vurdering har nået målet med uddannelsen.

Ved uddannelser med prøve

Hvis der er prøve på en uddannelse, herunder certifikatprøver eller prøver reguleret under uddannelsesordningen på eud, skal der ikke udfyldes noget tekst under "Bestemmelser om bedømmelse".

5.2.4 Eventuelt yderligere bestemmelser for certifikatuddannelser

Hvis der er særlige krav til certifikatuddannelser, skal disse uddybes her. Det kan fx være:

- Særlige krav til varighed og mødepligt således, at uddannelsens varighed ikke kan afkortes, at der ikke kan udstedes bevis på baggrund af en IKV eller lignende? Særlige krav til det faglige indhold i undervisningen.
- Særlige krav til lærerkvalifikationer³.
- Krav til brug af særligt udstyr i forbindelse med undervisningen eller til eksamen, hvis en sådan er *indeholdt* i undervisningen.
- Særlige krav til bedømmelse.
- Krav om tilknytning af censor i forbindelse med prøve/eksamen *indeholdt* i uddannelsen?
- Ufravigelige adgangsforudsætninger eller specifikke krav til erhvervelsen af certifikatet, det kan fx være supplerende og/eller forudgående certifikater, krav om praktisk erfaring eller brugerbetaling. Eventuelle adgangsforudsætninger vedrørende udøvelsen af erhvervet, fx et vandelskrav,

³ Efteruddannelsesudvalget kan beskrive eventuelle særlige lærerkvalifikationskrav i forbindelse med certifikatuddannelser. Dette kan eksempelvis være krav om erhvervelse af yderlige kurser. Kravene skal kunne håndteres inden for AMU-bekendtgørelsens krav til lærernes uddannelse jf. AMU-bekendtgørelsens § 14, ligesom lærernes aflønning skal kunne indeholdes i taxametertilskuddet

som kræver udøvelse af et skøn, kan ikke medtages som en betingelse for optagelse på uddannelsen.

5.3 Relationer

Hvis den nye arbejdsmarkedsuddannelse afløser en anden, som skal nedlægges, skal efteruddannelsesudvalget angive nummeret på den uddannelse, der nedlægges, under fanebladet ”Relationer”.

Relationen kan være af forskellig art:

- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan afløse en eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse.
- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan være en del af en tidligere arbejdsmarkedsuddannelse, hvor den tidligere arbejdsmarkedsuddannelse er opsplittet i flere nye arbejdsmarkedsuddannelser.
- En ny arbejdsmarkedsuddannelse kan bestå af flere gamle arbejdsmarkedsuddannelser - enten som helhed eller som dele af de gamle.

5.4 Tilkoblet FKB

Fanebladet om tilkoblet FKB kan ikke redigeres, men viser hvilken eller hvilke FKB'er den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse er tilkoblet. Læs mere om tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser i afsnit 3.1.5 Tilkobling af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag.

5.5 UG-Tekst

Uddannelsesinstitutionerne skal indberette alle udbud af arbejdsmarkedsuddannelser til UddannelsesGuiden (UG.dk) jf. [bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til Uddannelsesguiden \(UG.dk\)](#). Formålet er at sikre, at der er gennemsigtighed i forhold til udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser. Derudover udgør UG-teksten en ekstra hjælp for dem, der søger efter relevant uddannelse, og den kan tilsvarende være en god hjælp for uddannelsesvejledere.

Efteruddannelsesudvalget formulerer den beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsen, som kommer frem, når der søges i UG.dk. Teksten skal bidrage til at markedsføre uddannelsen, og der er derfor en større grad af frihed til at anvende andre beskrivende ord om uddannelsen, end der indgår i målformuleringen.

Teksten overføres til UG.dk ved uddannelsens godkendelse. Samme tekst overføres til EfterUddannelse.dk og Voksenuddannelse.dk

Beskrivelsen til UG.dk indeholder følgende punkter:

- WEB-søgetekst
- Beskrivelse af målgruppen

- Målbeskrivelse
- Varighed
- Eksamen

Ændring af UG-teksterne kræver en ny godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen, medmindre der er tale om redaktionelle ændringer

5.5.1 WEB-søgetekst

WEB-søgeteksten skal være et kort sammendrag af den handlingsorienterede målformulering på max fire linjer.

WEB-søgeteksten er sammen med titlen den første beskrivelse, som kommer frem, når der søges i UG.dk, Voksenuddannelse.dk eller Efteruddannelse.dk. WEB-søgeteksten vil i praksis for mange være den eneste beskrivelse af uddannelsen, som de ser, da det kræver ekstra klik at nå frem til den handlingsorienterede målformulering. Det er derfor vigtigt, at WEB-søgeteksten er så dækkende for målets indhold som muligt, og at den så vidt muligt indeholder samme terminologi (f.eks. fagudtryk) som målformuleringen.

Når der er tale om en certifikatuddannelse, skal det tydeligt fremgå.

5.5.2 Målgruppe

Målgruppen for den enkelte arbejdsmarkedsuddannelse er et udsnit af de medarbejdere, der er beskrevet under punktet ”Medarbejderne på arbejdspladserne” i FKB’en. Målgruppen præciseres gennem uddannelsens titel og målformulering. Beskrivelsen skal som udgangspunkt være en generel beskrivelse af AMU-udviklingsmålgruppen inden for et brancheområde.

Beskrivelsen skal bidrage til at vejlede personer, der søger i UG.dk, Voksenuddannelse.dk eller Efteruddannelse.dk til at finde frem til det rigtige kursus. Derfor skal målgruppebeskrivelsen beskrive niveauet for kompetencekravene i jobfunktionen og synliggøre bredden i målgruppen, der kan have gavn af uddannelsen, således at alle relevante målgrupper vil kunne genkende sig i målgruppebeskrivelsen.

Målgruppebeskrivelsen må ikke opstille adgangskrav eller på anden måde udelukke personer, der har andre forudsætninger, med mindre der er tale om særlige adgangskrav i forbindelse med en certifikatuddannelse. Det kan dog anbefales, at målgruppen har faglige kompetencer svarende til fx kompetencerne i en anden arbejdsmarkedsuddannelse.

Nedenfor opstilles forslag og eksempler på formuleringer om målgruppen:

- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til ufaglærte og faglærte medarbejdere, der arbejder inden for /med eller har erfaring med/inden for XX eller tilsvarende...”
- ”Arbejdsmarkedsuddannelsen er udviklet til faglærte og ufaglærte med kendskab til XX, som skal kunne udføre XX inden for XX-branchen”

- ”Det anbefales, at deltagerne har gennemført kursus XX eller besidder tilsvarende kvalifikationer”
- ”Uddannelsen er primært udviklet til faglærte inden for XX, eller ufaglærte med lignende kvalifikationer, der arbejder inden for XX”

5.5.3 Mål

Arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering kopieres ind i fanebladets tekstfelt.

5.5.4 Varighed

Uddannelsens varighed angives.

5.5.5 Eksamen

Ved uddannelser med prøve hentes oplysning om prøve fra prøvefanen.

Ved uddannelser uden prøve skal teksten fra ”Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis” kopieres ind i tekstfeltet.

Hvis der er tale om en certifikatprøve eller prøveafholdelsen er reguleret af uddannelsesordningen på eud, så skal bestemmelserne for denne prøveafholdelse indsættes.

5.6 DKLL

Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring (DKLL) er et redskab, der giver et overblik over uddannelsesniveauerne i Danmark. DKLL viser, hvilket niveau offentligt godkendte uddannelsesbeviser er indplaceret på i forhold til hinanden.

Efteruddannelsesudvalget indplacerer arbejdsmarkedsuddannelsen i niveau 2-5 i DKLL.

Som beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsens indhold genbruger it-systemerne den web-søgetekst, som efteruddannelsesudvalget har formuleret til UG. Beskrivelsen opdateres ved ændringer i web-søgeteksten.

For udfyldelse af fanebladet om DKLL henvises til vejledningen ”[Indplacering af AMU i kvalifikationsrammen](#)” i Uddannelsesadministration.dk.

5.6.1 Indplacering i DKLL af eud-enkeltfag tilkoblet en FKB

Efteruddannelsesudvalget skal være opmærksom på den særlige procedure for indplacering i kvalifikationsrammen i forbindelse med tilkobling af enkeltfag til en FKB. Når efteruddannelsesudvalget tilkobler et enkeltfag til en FKB, inddrages det faglige udvalg i indplaceringen af enkeltfaget i kvalifikationsrammen. Som hovedregel vil enkeltfag (specialefag og områdefag), som indgår i en FKB, følge indplaceringen af den erhvervsuddannelse, som enkeltfaget indgår i.

5.7 Bevistekst

Efteruddannelsesudvalget skal udfylde, hvad der skal stå på uddannelsesbeviset. Bevisteksten er som udgangspunkt identisk med indholdet i den handlingsorienterede målformulering. Det kan dog være anderledes med certifikater jf. afsnit 5.10. På beviset påføres automatisk uddannelsens kode og titel samt varighed.

5.8 Takstindplacering

Det er alene STUK, der har adgang til at administrere dette faneblad. Indtastningen sker med udgangspunkt i det forslag til indplacering, som efteruddannelsesudvalget har angivet i ansøgningsskemaet, se afsnit 4.6 om takstindplacering.

5.9 Udbudsgodkendelser

Udbudsgodkendelserne til den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse og delmål følger automatisk udbudsgodkendelserne til den eller de FKB'er, som uddannelsen tilkobles.

5.10 Certifikat mm.

Fanebladet "Certifikat mm." udfyldes af efteruddannelsesudvalget, hvis arbejdsmarkedsuddannelse enten leder frem til et certifikat, er en adgangsuddannelse, giver merit til eud eller indgår i en kontraktuddannelse. Se afsnit 4.7 "Udvikling af certifikatuddannelse" for en nærmere beskrivelse af betingelserne for certifikatuddannelser.

På baggrund af indtastningerne i dette faneblad, kan der under menupunktet "Oversigter" på ua.dk findes en oversigt over "Arbejdsmarkedsuddannelser med certifikat".

Typen af uddannelse, f.eks. om der er tale om en myndighedscertifikatuddannelse eller en branchecertifikatuddannelse, vil automatisk blive overført fra fanebladet "Titel og status".

Derudover skal efteruddannelsesudvalget udfylde følgende under fanebladet "Certifikat":

➤ **Certifikatnavn/kontraktuddannelse**

Her angives navnet på det pågældende certifikat, kontraktuddannelse m.fl.

➤ **Myndighed/branche**

Myndighed eller branche påføres ved at vælge en af mulighederne i rullepanelet. Såfremt myndigheden/branchen ikke findes i rullepanelet, kan der rettes henvendelse til STUK (udvalgets områdekonsulent), så stamdata kan blive ajourført.

➤ **Hjemmel**

For myndighedscertifikater angives den korrekte og fuldstændige hjemmel for certifikatet fra lov, bekendtgørelse eller lignende. Foreligger der særlige (evt. interne) vejledninger til certifikatuddannelsen, skal disse vedhæftes ansøgningen. For branchecertifikater skal det i stedet under "Beskrivelse" tilføjes, hvad der ligger til grund for beslutningen om at etablere branchecertifikatet som fx en standardiseringsaftale.

➤ **Udsteder**

Med "udsteder" forstås den instans, der udsteder certifikatet. Hvis uddannelsesbeviset udgør certifikatet, eller uddannelsesstedet udsteder certifikat i forbindelse med uddannelsen vælges uddannelsesstedet. Udsteder anden myndighed eller branchen derimod et certifikat efter endt AMU-forløb, er det således anden myndighed eller branchen, der anføres som udsteder. I tilfælde af, at et uddannelsesbevis skal ombyttes til et egentligt certifikat er det ligeledes anden myndighed eller branchen, der anføres som udsteder.

Certifikatudstedelse må ikke give skolerne væsentlige merudgifter.

➤ **Beskrivelse**

Her beskrives certifikatudstedelsen. Det skal angives, om uddannelsesbeviset i sig selv udgør et certifikat, eller om der udstedes et egentligt certifikat enten af uddannelsesstedet eller efterfølgende af anden myndighed eller branchen, og hvornår og hvordan dette foregår. Hvis uddannelsesstedet udsteder et egentligt certifikat, må det ikke medføre væsentlige merudgifter for institutionen.

For branchecertifikater skal det derudover beskrives, hvad der ligger til grund for beslutningen om at etablere branchecertifikatet som fx en standardiseringsaftale. For myndighedscertifikater beskrives dette under rubrikken "Hjemmel".

➤ **Bemærkninger**

Her angives eventuelle bemærkninger, fx hvis certifikatudstedelsen forudsætter flere gennemførte arbejdsmarkedsuddannelser, eller hvis den pågældende uddannelse gør sig gældende som re-certificeringsuddannelse eller lignende.

➤ **Skønnet antal certifikater per kvartal**

Efteruddannelsesudvalget skal angive et skøn for, hvor mange certifikater der i gennemsnit forventes udstedt pr. kvartal.

5.11 Prøver

Efteruddannelsesudvalget skal udvikle og tilknytte en prøve til alle arbejdsmarkedsuddannelser og delmål, medmindre arbejdsmarkedsuddannelsen er undtaget for krav om prøve. Læs mere om udvikling af prøver til arbejdsmarkedsuddannelser, samt hvornår der kan dispenseres fra kravet i afsnit 4.5 om udvikling af prøver.

Vær opmærksom på, at udvalgets beskrivelse af prøven skal fremgå af felterne i uddannelsesadministration.dk og ikke som vedhæftede bilag af hensyn til styrelsens sagsbehandling. Dette gælder dog ikke bilag med prøveforlæg. Vedhæftning af filer til felterne bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier kan undtagelsesvis ske, hvis det er nødvendigt at supplere beskrivelsen i felterne i uddannelsesadministration.dk.

Nedenfor beskrives, hvordan efteruddannelsesudvalgene skal udfylde de enkelte felter under prøvefanen.

5.11.1 Gældende fra

Feltet "Gældende fra" udfyldes automatisk med den dato, hvor prøven godkendes i STUK.

Hvis en allerede godkendt prøve udskiftes med en ny prøve, vil skolerne få besked herom i de ugentlige rapporter fra Uddannelsesadministration.dk. Hvis udskiftningen skyldes en fejl i den gamle prøve, er det vigtigt, at udvalget sørger for, at alle udbyderne straks gøres bekendt med ændringen, så den gamle fejlbehæftede prøve ikke anvendes i perioden fra udskiftningen af prøven til skolerne modtager rapporten, hvori det fremgår, at prøven er ændret.

5.11.2 Prøveform

I feltet vælges prøveformen: Skriftlig (teoretisk), Mundtlig, Praktisk eller Andet. Vælges "Andet" beskrives i det tilhørende tekstfelt.

Det er vigtigt, at beskrivelsen af en anden prøveform indeholder indikationer på en veldefineret og tidsafgrænset prøve. Det er f.eks. ikke tilladt at skrive, at prøven har samme, eller stort set samme, varighed som uddannelsen.

Hvis udvalget ikke har udviklet en prøve til uddannelsen, da prøve på uddannelsen bliver reguleret af anden myndighed ved **certifikatuddannelser** eller reguleret af uddannelsesordningen på eud ved **enkeltfag**, skal udvalget afkrydse andet under "Prøveform". I tekstfeltet skal udvalget så beskrive, hvor og hvordan AMU-udbyderne kan finde og få adgang til prøven.

Det er altid efteruddannelsesudvalget, der vælger prøveform.

5.11.3 Særlig prøve for fjernundervisning

Hvis der gælder særlige rammer for prøve til fjernundervisning, skal efteruddannelsesudvalget afkrydse dette. Udvalget kan vedlægge en særlig prøve til fjernundervisning og/eller beskrive ændringer ved prøvens afholdelse som fjernundervisning i de forskellige felter under prøvefanen.

5.11.4 Beskrivelse af prøven

I feltet "Beskrivelse af prøven" beskrives **prøvegrundlag** og **prøverammer**. Hvis andre myndigheder regulerer prøven eller den reguleres af uddannelsesordningen på eud, skal felterne ikke udfyldes.

Prøvegrundlag

Her beskrives, hvilket fagligt indhold eller materiale, som der sker afprøvning i. Her kan f.eks. beskrives, at prøven tager afsæt i opgaver fra undervisningen, f.eks. en case eller en præsentationsportfolio, et stykke praktisk udført arbejde eller produkter, som deltageren har udarbejdet, en elektronisk multiple choice test med spørgsmål, etc. Det er i forbindelse med afprøvningen, at deltageren skal demonstrere, at målet/målene med kurset er nået.

Hvis der gælder andre forhold ved prøvens afholdelse som fjernundervisning eller omprøve, skal det beskrives. Beskrivelse af ændringer kan specielt være relevant ved praktiske prøver, prøver af længere varighed, og hvor gruppeprøver er valgt som prøveform.

Det er altid efteruddannelsesudvalget, der bestemmer prøvegrundlaget.

Prøverammer

Her noteres rammerne for prøven som varighed herunder forberedelsestid, hvornår i undervisningsforløbet prøven skal afholdes, tilladte hjælpemidler og om den foregår enkeltvis eller i grupper

Hvis der gælder andre forhold ved prøvens afholdelse som fjernundervisning eller omprøve, skal det beskrives. Beskrivelse af ændringer kan specielt være relevant ved praktiske prøver, prøver af længere varighed, og hvor gruppeprøver er valgt som prøveform.

Selve prøven og de konkrete instruktioner til AMU-udbyderen om fremgangsmåden ved prøven, skal vedlægges.

Hvis hele beskrivelsen af prøverammerne skal overlades til AMU-udbyderne, noteres dette. Hvis kun dele af beskrivelsen skal overlades til AMU-udbyderne, skal udvalget beskrive hvilke dele, der overlades. Hvis udvalget har valgt at hele eller dele af prøven skal foregå som skriftlig prøve, kan udvalget endelig vælge også at anbefale et elektronisk system til gennemførelse af prøven. Det er dog op til den enkelte AMU-udbyder at vælge, om der skal anvendes et system eller hvilket.

Hvis der gælder andre prøverammer ved prøvens afholdelse som fjernundervisning eller omprøve, skal det beskrives.

5.11.5 Vedhæftede filer

Selve prøven, i form af prøveforlægget med de spørgsmål, opgaver eller lignende, som deltagerne skal besvare, vedhæftes under feltet "Beskrivelse af prøven". Der er mulighed for at tilknytte flere varianter af samme prøve, hvis der fx er forskellige målgrupper, eller en særlig prøve til fjernundervisning eller omprøve, se afsnit 4.5. Prøveforlægget må vedlægges på forskellige sprog, men det skal som minimum foreligge på dansk.

Konkrete instruktioner til AMU-udbyderen om fremgangsmåden ved prøven, vedlægges under feltet "Bedømmelsesgrundlag".

Da der er begrænsninger på, hvilke typer filer der kan vedhæftes (Word, Excel og PDF), samt størrelsen (max. 10 Mb), kan udvalget vælge at vedhæfte en fil, der indeholder et link til prøven. Det er et krav, at styrelsens områdekonsulent har adgang til at se alt prøvemateriale.

5.11.6 Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er de produkter, processer eller præstationer der bedømmes i forbindelse med prøven. Bedømmelsesgrundlaget kan f.eks. være svarene på en test, udførelse af en praktisk opgave, en mundtlig eller skriftlig fremstilling om det, der er lært, eller en kombination heraf.

Indgår der flere dele i bedømmelsesgrundlaget, kan udvalget fastsætte, at de enkelte dele bidrager med forskellig vægt ved den samlede bedømmelse.

AMU-udbyderen skal sikre, at deltageren ved undervisningens begyndelse er oplyst om, hvad der indgår i bedømmelsesgrundlaget. Det er derfor vigtigt, at beskrivelsen af bedømmelsesgrundlaget ikke afslører prøvens konkrete indhold. Består bedømmelsesgrundlaget af flere dele, f.eks. en praktisk og en teoretisk, vil deltagerne også blive informeret om, hvordan de forskellige dele bliver vægtet i bedømmelsen. Udvalget kan tilføje ændringer der vedrører bedømmelsesgrundlaget, når prøven gennemføres som fjernundervisning. I givet fald skal udvalget også sætte hak i feltet "Særlig prøve for fjernundervisning". Hvis der gælder særlige forhold ved omprøver, skal disse også beskrives. Under feltet er der mulighed for at vedhæfte et dokument efter behov. Bemærk begrænsninger i filtyper og størrelse, se afsnit 5.11.5.

Hvis hele beskrivelsen af bedømmelsesgrundlaget skal overlades til AMU-udbyderne noteres dette. Hvis kun dele af beskrivelsen skal overlades til AMU-udbyderne, skal udvalget beskrive hvilke dele, der overlades.

5.11.7 Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterierne skal med udgangspunkt i bedømmelsesgrundlaget beskrive de krav, der stilles for at bestå prøven. Herunder skal en evt. vægtning af flere præstationer eller aspekter af en præstation beskrives.

Bedømmelseskriterierne skal således beskrive, hvad der skal til for at bestå en specifik prøve. Udvalget kan desuden beskrive, hvad der er "uvæsentlige" og "væsentlige" mangler i et prøveresultat. Det kan f.eks. være om alle spørgsmål i en multiple choice test skal være besvaret rigtigt for at bestå, eller hvilke elementer i forbindelse med at lægge fliser, det er afgørende for, at deltageren kan bestå.

Det er et krav, at bedømmelseskriterierne gør det klart for både deltagere og lærere, hvad der skal til for at bestå prøven. Det bemærkes, at uanset om udvalget har valgt, at prøven skal aflægges i en gruppe/ i et samarbejde mellem deltagere, så foregår bedømmelsen individuelt.

Hvis der gælder særlige forhold ved fjernundervisning eller omprøve, skal disse beskrives.

Hvis hele beskrivelsen af bedømmelsesgrundlaget skal overlades til AMU-udbyderne, noteres dette. Hvis kun dele af beskrivelsen skal overlades til AMU-udbyderne, skal udvalget beskrive hvilke dele, der overlades. Under feltet er der mulighed for at vedhæfte et dokument efter behov. Bemærk begrænsninger i filtyper og størrelse, se afsnit 5.11.5.

5.11.8 Særlige forhold i relation til prøven.

Nederst på prøvefanen er der opstillet en række afkrydsningsmuligheder, der kan benyttes, når særlige forhold medfører, at udvalget ikke har udviklet en prøve eller kun dele af prøven. Der er opstillet fire muligheder, som beskrives nedenfor.

Udvalget overlader hele eller dele af prøvens beskrivelse til institutionerne

Udvalget markerer i afkrydsningsfeltet, hvis dette er tilfældet, og det beskrives i de relevante felter under prøvefanen, hvilke dele af prøvebeskrivelsen der er overladt til institutionerne, læs mere i afsnit 4.5.6 om dele af prøven hos udbyderne.

Der er ikke udviklet prøve pga. lav uddannelsesaktivitet på uddannelsen

Udvalget markerer i afkrydsningsfeltet, hvis dette er tilfældet, læs mere i afsnit 4.5.11 om dispensation for udvikling af prøver.

Der er ikke udviklet prøve, da UVM har givet dispensation pga. særlige omstændigheder

Udvalget markerer i afkrydsningsfeltet, hvis dette er tilfældet, læs mere i afsnit 4.5.11 om dispensation for udvikling af prøver.

Der er ikke udviklet prøve, da spørgsmålet om prøver er reguleret af anden myndighed, organisation eller lign.

Udvalget markerer i afkrydsningsfeltet, hvis dette er tilfældet, læs mere i afsnit 4.5.4 og 4.5.5. Udvalget skal huske, at afkrydse "Andet" under prøveform, og i det tilhørende tekstfelt beskrive, hvor og hvordan AMU-udbyderen får adgang til prøven.

5.12 Delmål

Efteruddannelsesudvalget ansøger om opdeling af en arbejdsmarkedsuddannelse i delmål i et særskilt ansøgningsskema. I ansøgningsskemaet begrundes udvalget behovet for delmålet og redegør for undersøgelse af delmålet/delmålene i forhold til konkurrenceklausulen. Delmål oprettes og beskrives under den pågældende arbejdsmarkedsuddannelse i Uddannelsesadministration.dk.

Unik kode

Ligesom arbejdsmarkedsuddannelser får delmål ved oprettelse en kode. Koden består af koden fra arbejdsmarkedsuddannelsen efterfulgt af et bogstav. Således indikerer koden, hvilken arbejdsmarkedsuddannelse delmålet er en del af, og bogstavet indikerer, at der er tale om et delmål eksempelvis 48903 A.

Titel og korttitel

Delmålet skal have titel og korttitel efter samme retningslinjer som arbejdsmarkedsuddannelsen.

Normeret varighed

Varigheden skal afspejle delmålets indhold. Delmål kan ikke have en varighed på mindre end en halv dag.

Handlingsorienteret målformulering mv.

Når der oprettes delmål til en allerede godkendt arbejdsmarkedsuddannelse, bliver den handlingsorienterede målformulering fra arbejdsmarkedsuddannelsen automatisk overført til delmålets målformulering. Udvalget skal så redigere den overførte målformulering, så den svarer til den delmængde, som delmålet udgør. Delmålet skal som hele arbejdsmarkedsuddannelser beskrives i forhold til jobområder. Teksten til UG.dk og bevisteksten skal redigeres tilsvarende.

Prøve til delmål

Der skal som udgangspunkt være prøver til alle delmål. Prøver til delmål følger samme principper som beskrevet i afsnit 5.11.

Takstindplacering

Delmål takstindplaceres automatisk i samme takst, som den arbejdsmarkedsuddannelse, den hører under.

6. Opsummering af processen fra udvikling til godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelser og delmål

1. Når efteruddannelsesudvalget bliver opmærksom på et uddannelsesbehov, undersøger udvalget, om det givne uddannelsesbehov er dækket af en anden offentlig eller privat uddannelse eller et eud-enkeltfag. Hvis dette er tilfældet, er der ikke basis for at udvikle en arbejdsmarkedsuddannelse på området.
2. Hvis der er tale om et nyt og/eller udækket behov, kan udvalget iværksætte udviklingsopgaven. Hvis efteruddannelsesudvalget ønsker tilskud fra STUK til udviklingsarbejdet, kan det ansøges gennem UUL-puljen.
3. Efteruddannelsesudvalget indtaster arbejdsmarkedsuddannelsen i Uddannelsesadministration.dk i overensstemmelse med beskrivelsessystemet.
4. Efteruddannelsesudvalget koordinerer arbejdsmarkedsuddannelsen med relevante efteruddannelsesudvalg og faglige udvalg
5. Efteruddannelsesudvalget fremsender korrekt udfyldt ansøgningsskema om godkendelse af arbejdsmarkedsuddannelsen.
6. STUK fremsender kvitteringsskrivelse, og 6-ugers fristen begynder.
7. STUK vurderer beskrivelsen af arbejdsmarkedsuddannelsen i uddannelsesadministration.dk samt informationerne i ansøgningsskemaet ud fra beskrivelsessystemets krav. STUK godkender arbejdsmarkedsuddannelsen eller fremsætter bemærkninger inden udløbet af 6-ugers fristen. Bemærkninger sætter 6-ugers fristen ud af kraft.

7. Oversigt over lovgrundlaget

Alle love og bekendtgørelser findes på databasen [Retsinformation](#). Her kan efteruddannelsesudvalgene holde sig orienteret om eventuelle ændringer i love og bekendtgørelser. Det er de til enhver tid gældende bestemmelser, der fastsætter den nærmere regulering.

Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) reguleres af flere love i samspil. De centrale love på området og de tilhørende bekendtgørelser beskrives herunder:

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Den gældende lov for AMU-området er [lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. nr. 616 af 3. juni 2019](#).

Loven giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler. Sådanne regler fremgår navnlig af [bekendtgørelse nr. 1795 af 27. december 2018 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#) samt en række andre bekendtgørelser som fx [bekendtgørelse nr. 826 af 21. juni 2018 . om AMU m.v. for indsatte i fængsler og arresthuse](#).

Lov om åben uddannelse

[Lov om åben uddannelse \(erhvervsrettet voksenuddannelse\) m.v., nr. 609 af 28. maj 2019](#) regulerer dels formål, mål og rammer for åben uddannelse på alle uddannelsesniveauer og dels regulerer den tilskuds-betingelserne for uddannelsesinstitutionernes udbud af åben uddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser.

Det skal fremhæves, at AMU ikke er omfattet af lovens § 11, stk. 3, der udelukker tilskud til uddannelser, hvis der i forvejen eksisterer privat finansierede uddannelser. Spørgsmålet er reguleret selvstændigt af § 10, stk. 3 i Lov om arbejdsmarkedsuddannelser, der tilsiger, at der alene kan udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser på områder, hvor private allerede udbyder uddannelsesaktiviteter, hvis væsentlige arbejdsmarkedspolitiske og uddannelsespolitiske hensyn taler for en statslig regulering af det pågældende uddannelsesområde.

Lov om åben uddannelse giver på forskellige punkter ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler omkring udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af AMU, der fremgår af følgende bekendtgørelser:

- [Bekendtgørelse nr. 957 af 19. august 2015 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 551 af 19. juni 2009 om indberetning til Uddannelsesguiden.dk \(UG.dk\)](#)

Deltagervilkår/VEU-godtgørelse mv.

Kursister, der deltager i AMU kan søge om VEU-godtgørelse, tilskud til befordring samt tilskud til kost- og logi. Reglerne om godtgørelse og tilskud til befordring fremgår af [bekendtgørelse nr. 1797 af 27. december 2018 om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse](#).

Nærmere beskrivelse af vilkårene kan findes på [veug.dk](#)

VEU-godtgørelse og befordringstilskud ansøges digitalt fra [EfterUddannelse.dk](#). Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) administrerer VEU-godtgørelsen og behandler ansøgninger om tilskud.

8. Oversigt over supplerende vejledninger og materialer

Vejledninger til udvikling, udbud og gennemførelse af AMU:

- Vejledning til uddannelsesinstitutioner - Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v.
- Vejledning om AMU's tilbud til tosprogede

Vejledninger til brug for administration af arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag og FKB i Uddannelsesadministration.dk

- Vejledning - godkendelse af FKB
- Vejledning - nedlæggelse af FKB
- Vejledning - administration af arbejdsmarkedsuddannelser i FKB
- Vejledning - tilkobling/afkobling af enkeltfag til en eller flere FKB
- Vejledning - Prøvefanen
- Eksempelsamling – FKB og arbejdsmarkedsuddannelser
- Strukturer i arbejdsmarkedsuddannelserne - inspirationsmateriale

Alle administrative vejledninger kan hentes i uddannelsesadministration.dk under ”Vejledninger”
→ ”Vejledninger for AMU”.

Vejledninger til puljer:

- Vejledning om puljen til udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser mv., UUL puljen 2019
- Vejledning om pulje til udvikling af prøver på AMU-området
- Vejledning om pulje til opsøgende arbejde

Øvrige materialer:

- Takstkatalog